

# ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Γ΄ ΤΜΗΜΑ

## Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα, 3 Σεπτεμβρίου 2006, ημέρα Κυριακή και ώρα 09.00' συνεδρίασε στην Αίθουσα 151 του Μεγάρου της Βουλής η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Γ΄ Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία της Βουλευτού Α΄ Αθηνών, κυρίας Αναστασίας – Συλβάνας Ράππη, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: «Δημογραφικό Πρόβλημα, Ρατσισμός, Υγεία – Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγεία, Κάπνισμα – Αλκοόλ, Άστεγοι, Εργασία – Ανεργία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές – Τροχαία Ατυχήματα, Σκέψεις – Προβληματισμοί Εφήβων, Ευθανασία, Κλωνοποίηση», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΑ' Σύνοδος 2005 – 2006.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Παπακωνσταντίνου Βασίλης (Β΄ Θεσσαλονίκης), Παπαλουκά Ευτυχία (Β΄ Αθηνών), Παρασχιάκος Απόστολος (Νομός Καβάλας), Πασσιά Μαρία (Βέλγιο), Πετρίδη Ελευθερία (Νομός Ηρακλείου), Πλατσά Αργυρώ (Νομός Πιερίας), Πολυταρίδη Βαλάσια (Νομός Δωδεκανήσου), Ράκας Ξένος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Σαββόπουλος Χαράλαμπος (Β΄ Αθηνών), Σαντουλέσκου Μιρούνα (Ρουμανία), Σιάκης Θεόδωρος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Σιδέρη Ολυμπία (Νομός Φλώρινας), Σιούτη Ιωάννα-Έφη (Νομός Κερκύρας), Σταντισίδης Παναγιώτης (Νομός Έβρου), Σύλη Μαρία (Νομός Θεσπρωτίας), Σύρου Ινώ (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τόγια Γεωργία (Αυστραλία), Τοπογλίδης Γεώργιος (Γερμανία), Τροκάνα Αγγελική-Ιωάννα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τσαμπάς Λάμπρος (Η.Π.Α.), Τσαπνίδου Ελένη (Β΄ Αθηνών), Τσικουδάκη Καλλιόπη (Β΄ Πειραιώς), Τσώλος Αντώνης

(Νομός Μαγνησίας), Φιερού Αθηνά (Κύπρος), Φραγκοπούλου Κωνσταντίνα (Νομός Ημαθίας), Φρογάκη Μαρία (Νομός Ηρακλείου), Φυσαράκη Αριστέα (Νομός Ηρακλείου), Χαβαράνης Γιώργος (Β΄ Αθηνών), Χαλικιόπουλος Αλέξανδρος (Β΄ Αθηνών), Χαλμούκου Κωνσταντίνα (Νομός Αχαΐας), Χατζηδάκη Χριστίνα (Α΄ Αθηνών), Χατζοπούλου Στυλιανή (Α΄ Πειραιώς), Χιώτη Παρασκευή (Επικρατείας), Χοβαρθά Αικατερίνη (Β΄ Αθηνών) και Χριστοδούλου Μαρία (Κύπρος).

Στη συνεδρίαση παρέστη και το μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων», κ. Χρίστος Σιγάλας, Σχολικός Σύμβουλος.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ – ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Καλημέρα σε όλες και σε όλους. Θα ήθελα να σας συστηθώ. Ονομάζομαι Συλβάνα Ράπτη, είμαι Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και εκλέγομαι στην Α΄ Περιφέρεια της Αθήνας. Μου έγινε η τιμή από την Πρόεδρο της Βουλής να μου ανατεθεί η Προεδρία αυτής εδώ της Επιτροπής. Ξεκινώ από αυτό και σημειώνω ότι η μεγάλη πλειονότητα των μαθητών και των μαθητριών προτίμησαν, επέλεξαν να διαπραγματευθούν θέματα κοινωνικά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων να χωριστεί σε τρία τμήματα. Ένα από αυτά είστε εσείς και θεωρώ τιμή μου ότι προεδρεύω στη δική σας Επιτροπή.

Θέλω να σας καλωσορίσω στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, να καλωσορίσω τη συμμετοχή σας σ' αυτόν το θεσμό, στη «Βουλή των Εφήβων» και χωρίς να πάρω πολύ χρόνο, θα ήθελα να σας πω ορισμένα θέματα.

Το πρώτο θέμα αφορά ότι τα κοινωνικά θέματα που ο καθένας από εσάς άγγιξε, είναι θέματα που απασχολούν όλους μας, ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, οικονομικού επιπέδου διαβίωσης. Διάβασα τις επισημάνσεις, διάβασα τις προτάσεις. Είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και εγώ τουλάχιστον πραγματικά περιμένω με ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον την κουβέντα που θα κάνουμε εδώ.

Αυτή η κουβέντα για να είναι ωφέλιμη και αποτελεσματική, πρέπει να υπακούει σε κάποιους κανόνες. Είναι κανόνες συζητήσεως, τους οποίους ακολουθούμε και στις κανονικές συνεδριάσεις που κάνουμε στις Επιτροπές της Βουλής, αλλά και στην Ολομέλεια.

Φαντάζομαι πως λίγο–πολύ θα ξέρετε από συμμαθητές σας και θα έχετε διαβάσει ότι ο Εισηγητής έχει στη διάθεσή του έξι λεπτά και οι ομιλητές τρία λεπτά. Θα ήθελα, παρακαλώ, να κάνετε προσπάθεια να κρατηθείτε μέσα σ' αυτόν το χρόνο για δύο λόγους. Ο πρώτος

λόγος είναι γιατί πρακτικά κάθε δευτερόλεπτο, κάθε λεπτό που ξεφεύγετε από το χρόνο σας, αδικείτε τους υπόλοιπους που περιμένουν να μιλήσουν.

Ο δεύτερος είναι γιατί, όταν μέσα σε ένα συγκεκριμένο προσδιορισμένο χρονικό διάστημα πρέπει να εκφράσουμε τις σκέψεις μας, αυτομάτως όλες οι δυνάμεις του οργανισμού μας «χτυπάνε κόκκινο», με αποτέλεσμα να βγάζουμε τον καλύτερό μας εαυτό. Ένα πράγμα μπορούμε να το πούμε σε μία συζήτηση δύο ημερών, καμία αντίρρηση. Όμως, μπορούμε να το πούμε και μέσα σε έξι λεπτά για τον Εισηγητή και μέσα σε τρία λεπτά για τον κάθε ομιλητή και εκεί πραγματικά να βγάλουμε αυτό που λέμε «το ζουμί» του θέματος, για το οποίο θέλουμε να μιλήσουμε, τα κεντρικά συμπεράσματα, την κεντρική ιδέα της ιδέας που θέλουμε να ισχυροποιήσουμε.

Δεν θέλω να πάρω άλλο χρόνο, γιατί είναι δικός σας ο χρόνος. Είναι δική σας όλη αυτή η συνεδρίαση. Γίνεται για σας με την ευχή και την ελπίδα ότι μέσα από αυτήν την κουβέντα και εσείς θα μπορέσετε να καταλάβετε ακόμη περισσότερο τους θεσμούς και πώς λειτουργούν. Επίσης, γίνεται με την ευχή και την ελπίδα ότι θα μεταδώσετε στους συμμαθητές και συμμαθήτριές σας την εμπειρία σας.

Νομίζω ότι, πριν αρχίσουμε, θα πρέπει να σας πω ότι, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του Εισηγητή, μέσα στο εξάλεπτο, θα πρέπει όλες και όλοι που επιθυμείτε να μιλήσετε, να το δηλώσετε. Ο Γραμματέας της Επιτροπής μας θα καταγράψει τα ονόματα και ακολούθως, με βάση τη σειρά, θα δίνεται ο λόγος για να συνεχιστεί η διαδικασία.

Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης, ξέρετε ότι θα έχουμε ψηφοφορία επί της αρχής της Σύνθεσης Κειμένων και των θεμάτων και προτάσεων της Σύνθεσης Κειμένων για τη δική μας Επιτροπή. Κάθε Επιτροπή το κάνει αυτό για τη δική της. Εμείς, βέβαια, για την Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων.

Το λόγο έχει ο Εισηγητής μας, Τσώλος Αντώνιος από τη Μαγνησία.

**ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΩΛΟΣ (Νομός Μαγνησίας):** Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω το Ίδρυμα της «Βουλής των Ελλήνων» για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία για την ευκαιρία που μου δίνεται να εκφράσω τις απόψεις μου, να επηρεάσω και να επηρεαστώ από νέους, που πασχίζουν με τα βάρη από τα σημερινά δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας.

Παρατηρώντας την προβληματική κατάσταση που υπάρχει στο υγειονομικό σύστημα της χώρας μας, αποφάσισα να μεταφέρω αυτό το κλίμα διάλυσης σε σας, καθώς γνωρίζω το

ζήλο και τη θέλησή σας για ενεργοποίηση και αλλαγή της σημερινής τραυματισμένης κοινωνίας.

Κοινό τόπο αποτελεί, πλέον, πως το Εθνικό Σύστημα Υγείας νοσεί. Αυτή η κακή φήμη υπάρχει, δυστυχώς, και στο εξωτερικό. Άραγε, αυτή είναι η εικόνα που θέλουμε να παρουσιάσει η Ελλάδα; Σίγουρα όχι!

Ας δούμε, όμως, σιγά-σιγά πού ακριβώς υστερεί το σύστημά μας. Κυρίαρχο πρόβλημα αποτελεί η έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού.

Όλο και λιγότεροι είναι αυτοί που ξαναγυρίζουν στον αρχικό τόπο κατοικίας τους για να δουλέψουν. Το αποτέλεσμα είναι η τεράστια συσσώρευση εργατικού δυναμικού στο «κλεινόν άστυ» και συγχρόνως η ισχνή παρουσία προσωπικού στην περιφέρεια. Αυτό, δυστυχώς, παρατηρείται σε μεγάλη κλίμακα και στα νοσοκομεία, όπου κάποιες φορές χάνονται ζωές, λόγω έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού.

Σοβαρή έλλειψη, όμως, παρατηρείται και στην υλικοτεχνική υποδομή, όπως κρεβάτια, ασθενοφόρα, ιατρικά μηχανήματα και εργαλεία. Δεν είναι δυνατόν στην Ελλάδα του 2006 ζωές να θυσιάζονται στο βωμό της προχειρότητας και της παθητικότητας, γιατί γινόμαστε παθητικοί, όταν βλέπουμε τις τεράστιες ελλείψεις και δε διαμαρτυρόμαστε.

Ο εξευτελισμός της δημόσιας υγείας φτάνει στο ζενίθ του στα πανέμορφα νησιά μας, όπου η υγειονομική περίθαλψη κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών φαντάζει άπιαστο όνειρο. Νοσοκομεία δεν υπάρχουν και οι γιατροί είναι ελάχιστοι. Πρέπει, δηλαδή, να αφήσουμε τους κατοίκους των νησιών μας στο έλεος τους; Για πόσο ακόμα οι κακές καιρικές συνθήκες θα αποτελούν τροχοπέδη στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψή τους;

Το πιο νοσηρό σημείο του υγειονομικού συστήματος είναι η εμπορευματοποίηση της υγείας. Οι περισσότεροι Έλληνες πολίτες και ειδικά οι ηλικιωμένοι θεωρούν την ιατρική περίθαλψη πολυτελές κοινωνικό αγαθό. Γιατί, όμως; Μήπως φταίνε τα περιβόητα φακελάκια; Μήπως οι τσουχτερές τιμές των φαρμάκων; Μήπως όλοι αυτοί που υπονομεύουν τη δημόσια υγεία και θησαυρίζουν; Το φακελάκι έχει γίνει πλέον νόμιμο και η δημόσια υγεία ιδιωτική. Αρκετοί γιατροί προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους αντί μεγάλης αμοιβής. Φυσικά δεν έχουν όλοι την ίδια νοοτροπία. Ευτυχώς υπάρχουν και κάποιοι αξιόλογοι φιλόανθρωποι γιατροί.

Η πολιτεία τι κάνει για όλα αυτά; Δυστυχώς ελάχιστα πράγματα. Ο ρόλος της

παραγκωνίζεται και οι επιτήδαιοι θησαυρίζουν ανενόχλητοι. Φυσικά όσοι έχουν χρήματα είναι τυχεροί, γιατί μπορούν να νοσηλευτούν σε ιδιωτικές κλινικές ή στο εξωτερικό.

Το υγειονομικό σύστημα πλήττεται, όμως, και από τους πολίτες. Η χώρα μας βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις αριθμού μεταμοσχεύσεων, όχι επειδή δεν υπάρχουν ειδικευμένοι γιατροί, αλλά γιατί ελάχιστοι γίνονται δωρητές οργάνων. Οφείλουμε, λοιπόν, να αποποιηθούμε αυτό το κλίμα απάθειας και να ενωθούμε για τη βελτίωση των συνθηκών που επικρατούν στα νοσοκομεία. Η πρόσληψη νοσηλευτικού προσωπικού πρέπει να βρίσκεται στα άμεσα σχέδια της Κυβέρνησης για την πρόληψη αρκετών δύσκολων καταστάσεων.

Εκτός από την πρόσληψη νέου δυναμικού, συχνός πρέπει να είναι και ο έλεγχός τους, καθώς έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα ανάρμοστης συμπεριφοράς. Η πολιτεία οφείλει να περιορίσει τις τεράστιες πολεμικές της δαπάνες, έτσι ώστε να κατατεθούν πιο πολλά χρήματα για τη βελτίωση του συστήματος υγείας. Πρέπει κάθε αστικό κέντρο να έχει το δικό του σύγχρονο και προπαντός πλήρως εξοπλισμένο νοσοκομείο με αρκετά ασθενοφόρα, μηχανήματα, κλίνες και ενεργή εντατική μονάδα. Οι τιμές των φαρμάκων οφείλουν να μειωθούν, οι έλεγχοι πρέπει να είναι συχνοί και οι παραβάτες που θησαυρίζουν να συλλαμβάνονται.

Φυσικά πρέπει να ενισχυθεί ο θεσμός της υγείας και στην περιφέρεια και να αυξηθεί ο αριθμός των ιατρών, καθώς είναι δύσκολη και επικίνδυνη η συνεχής μεταφορά εδώ στην Αθήνα. Ιατρεία, όμως, θα πρέπει να γίνουν και σε σχολεία, αθλητικά κέντρα και παραλίες.

Σημαντικά μέτρα πρέπει να ληφθούν για την ανεξέλεγκτη κερδοφορία των ιατρών. Αυτή η κατάσταση πρέπει να κατασταλεί. Οι κυρώσεις για περιπτώσεις με φακελάκια πρέπει να είναι μεγάλες. Η περιθάλψη είναι δωρεάν και έτσι οφείλει να παραμείνει.

Εν κατακλείδι, απαιτείται κοινωνική προστασία και μέριμνα, προβολή από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, δημιουργία περισσότερων και πιο ανθρώπινων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, όπως και διαπαιδαγώγηση του λαού και ιδίως των μαθητών στα σχολεία, γιατί αναμφισβήτητα η υγεία του λαού είναι το θεμέλιο στο οποίο οικοδομείται η ευτυχία και η δύναμη ενός κράτους.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Η Έφηβος Βουλευτής Ελευθερία Πετρίδη έχει το λόγο.

**ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΕΤΡΙΔΗ (Νομός Ηρακλείου):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί

Έφηβοι Βουλευτές, ο αθλητισμός είναι χώρος ευγενούς άμιλλας, ανάπτυξης και καλλιέργειας για τον αθλητή, ενώ για το θεατή είναι χαρά και ψυχαγωγία. Σε μια υγιή και δημοκρατική κοινωνία αυτές είναι αξίες που πρέπει να προβάλλονται.

Δυστυχώς, όμως, ο χώρος του αθλητισμού και ιδιαίτερα του ποδοσφαίρου, αντί να καλλιεργεί το αθλητικό ιδεώδες, διαφθείρεται. Είναι κοινά αποδεκτό ότι η βία στα γήπεδα αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα που εκφράζεται με φραστική ή σωματική βία με ψυχολογική μορφή ή και εγκληματικές ενέργειες.

Αφορμές για τέτοια ξεσπάσματα μπορεί να είναι ο φανατισμός μεταξύ των αντιπάλων ομάδων, η βαθμολογική σημασία του αγώνα, μια εσφαλμένη απόφαση του διαιτητή, αλλά και η έλλειψη ορθού κρατικού και κοινωνικού ελέγχου.

Ποιοι, όμως, είναι οι λόγοι που ωθούν τους νέους να υιοθετούν τη βία, το έγκλημα και την άνομη συμπεριφορά με τραγικές συνέπειες για την κοινωνία και τα θεμέλια της δημοκρατίας; Τα νεαρά άτομα συχνά αισθάνονται αποκομμένα από τον κοινωνικό περίγυρο και από την οικογένεια, βιώνοντας αδιαφορία και έλλειψη κατανόησης. Έτσι, ζητούν άλλους χώρους, όπως το γήπεδο, όπου εκτονώνονται και γίνονται ρυθμιστές της κατάστασης, ξεπερνώντας τις φοβίες τους μέσα από τη βία που ασκούν.

Επίσης, η βία στα γήπεδα συνδέεται άμεσα και με τα κοινωνικά προβλήματα. Η ανεργία, οι ανισότητες, η φτώχεια, τα ναρκωτικά, το χαμηλό βιοτικό και πνευματικό επίπεδο οδηγούν πολλές φορές στη βία και στην εγκληματικότητα. Αναγκαίο κρίνω να αναφέρω, ότι οι πράξεις βίας στα γήπεδα είναι υποκινούμενες από οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα. Συγκεκριμένα, βλέπω να ενισχύεται η κατάσταση αυτή από σωματεία, παράγοντες και προπονητές με δηλώσεις τους, την αστυνομία που δε μπορεί πάντα να χειριστεί το ζήτημα, την ολιγωρία των εκάστοτε κυβερνήσεων που δεν θέλουν να έχουν πολιτικό κόστος, τα Μ.Μ.Ε. που παρουσιάζουν τα γεγονότα μονόπλευρα, αλλά και τους αδιάφορους για τα κοινά πολίτες που δεν αντιδρούν και δε δραστηριοποιούνται.

Το πρόβλημα δεν είναι απλό. Είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό και έχει φυσικά, εκτός από κοινωνική και σοβαρή πολιτική διάσταση, γιατί αυτές οι περιφερειακές ομάδες λειτουργούν ως υποκατάστατα πολιτικής δραστηριότητας και οδηγούν τους νέους σε πολιτική αντίληψη. Άρα, λοιπόν, η βία στα γήπεδα πρέπει να αντιμετωπιστεί και ως πολιτικό πρόβλημα και όχι μόνο ως κοινωνικό. Αν και έχει ψηφιστεί το νέο νομοσχέδιο για την οικονομική εξυγίανση και

ανάπτυξη του επαγγελματικού αθλητισμού και έχουν ληφθεί αυστηρά μέτρα κατά της βίας και υπέρ της αθλητικής δικαιοσύνης, πιστεύω ότι η πολιτεία και οι αρμόδιοι φορείς οφείλουν να κάνουν πολλά ακόμα, αρχής γενομένης από την ίδια την εφαρμογή των ήδη υπαρχόντων νόμων. Το κακό πρέπει να χτυπηθεί στη ρίζα του. Είναι αναγκαία η ανθρωπιστική παιδεία που θα δώσει στον πολίτη το υπόβαθρο να κρίνει και να ενεργεί ελεύθερος με γνώμονα το κοινωνικό συμφέρον. Η καλλιέργεια της αγάπης, της αλληλεγγύης και φυσικά του αθλητικού ιδεώδους είναι έργο του σχολείου, της οικογένειας και του κράτους, το οποίο έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει πολλά αθλητικά κέντρα, ώστε να μπορούν οι νέοι να εκτονώνονται.

Ακόμα, πρέπει να αναπτυχθούν νέοι θεσμοί διεύρυνσης της δημοκρατίας, αλλά και θέσπισης κανόνων με τους οποίους θα επιτευχθεί ο υγιής ανταγωνισμός. Καλό θα ήταν τα εισιτήρια για το γήπεδο να είναι ονομαστικά, κάτι που ήδη εφαρμόζεται από μερικούς συλλόγους. Οι ευθύνες βαραίνουν και όλους τους πολίτες, οι οποίοι οφείλουν να απαιτούν από την πολιτεία και τους αρμόδιους φορείς να λειτουργούν, σεβόμενοι τους νόμους, το Σύνταγμα και το ανθρώπινο πρόσωπο. Τη μεγάλη ευθύνη, όμως, έχουν οι πολιτικοί ιθύνοντες, τα κόμματα και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία διαμορφώνουν την κοινωνική γνώμη με τα πρότυπα που προβάλλουν. Ας πάψουν να εξυπηρετούν σκοπιμότητες. Η καλή παιδεία, η αλλαγή των κοινωνικών δομών και η αντικειμενική ενημέρωση δημιουργούν ενεργούς πολίτες που ενδιαφέρονται για τα προβλήματα που τους αφορούν. Δεν λύνονται τα πάντα μόνο με αυστηρά αστυνομικά μέτρα.

Κλείνοντας την ομιλία μου, εύχομαι και ευελπιστώ ότι όλα τα παραπάνω θα γίνουν πράξεις και δεν θα μείνουν λόγια, γιατί μόνο τότε θα γνωρίσουμε την αξία και την ομορφιά του πραγματικού αθλητισμού.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Περνάμε πάλι στο Ηράκλειο Κρήτης και στην Αριστέα Φυσαράκη.

**ΑΡΙΣΤΕΑ ΦΥΣΑΡΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, νέοι και νέες της «Βουλής των Εφήβων», διανύουμε ήδη τη τρίτη χιλιετία και ακόμα δεν καταφέραμε να απαλλαγούμε από τις εκάστοτε κοινωνικές αντιλήψεις που θέλουν ανθρώπους να μειονεκτούν. Έχουν περάσει τόσα χρόνια από την εποχή που οι Σπαρτιάτες πετούσαν τα ανάπηρα αγόρια στον Καιάδα και ακόμα οι άνθρωποι δεν εννοούν να αποδεχτούν

συνανθρώπους τους με ιδιαίτερες ανάγκες. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού αντιμετωπίζει μεροληπτικά τους ομοφυλόφιλους ή τους φορείς του aids, τους ναρκομανείς, θεωρώντας τους μιανρά όντα.

Επιπλέον, δεν είναι λίγοι αυτοί που εκδηλώνουν ρατσιστικές αντιλήψεις απέναντι στις γυναίκες. Τις θεωρούν άχρηστα πλάσματα, καταπατούν τα δικαιώματά τους στην εργασία, τις εκμεταλλεύονται στο οικογενειακό περιβάλλον, ενώ ελάχιστα μετράει η θέση τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Και αν αναρωτιέστε πού οφείλονται όλα αυτά, η έλλειψη ηθικής και αλληλεγγύης είναι η απάντηση που ψάχνετε.

Πρέπει, λοιπόν, να καλλιεργήσουμε φιλόφιλους αισθήματα προς όλους, να χριστούν και άλλα σχολεία για άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες, να δημιουργηθούν κέντρα απεξάρτησης για τους εθισμένους, να δοθούν οικονομικά κίνητρα σε επιχειρήσεις, ώστε να προσλαμβάνονται ιδιαίτερων ικανοτήτων άνθρωποι.

Ακόμη, εκτός από τον κοινωνικό, υπάρχει και ο φυλετικός ρατσισμός. Η στάση ορισμένων εθνοτήτων που διάκινεται παραδοσιακά εχθρικά απέναντι στην Ελλάδα, που στη χώρα τους υπάρχει ελληνική μειονότητα, της οποίας τα δικαιώματα δεν είναι σεβαστά, καθώς και η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, η πολιτική αλλαγή στα Βαλκάνια, η αύξηση της εγκληματικότητας την ίδια χρονική περίοδο με την είσοδο των μεταναστών και η αντίληψη ορισμένων ότι η είσοδός τους μας θέτει στο περιθώριο, καλλιέργησε ρατσιστικές τάσεις απέναντί τους.

Ας σκεφθούμε, ωστόσο, ότι η Ελλάδα υπήρξε χωνευτήρι πανάρχαιων πολιτισμών και όχι μόνο δεν απαρνιόταν τους ξένους, αλλά τους είχε θέσει κάτω υπό την προστασία του πατέρα των θεών, του Ξένιου Δία. Ο Μέγας Αλέξανδρος είχε πει στον όρκο που έδωσε στην Ασία το 324 π.Χ. ότι «όλοι οι θνητοί από εδώ και πέρα να ζήσουν σαν ένας λαός, δε χωρίζω τους ανθρώπους, όπως κάνουν οι στενόμυαλοι, δε με ενδιαφέρει η καταγωγή των πολιτών, ούτε η φυλή που γεννήθηκαν. Για εμένα κάθε καλός ξένος είναι Έλληνας και κάθε κακός Έλληνας είναι χειρότερος από βάρβαρο».

Διαβάζοντας, όμως, κανείς και τη σύγχρονη ιστορία, παρατηρεί ότι πολλά γεγονότα ανάγκασαν τους Έλληνες να ξεσπιτωθούν. Γι' αυτό και οι Έλληνες γνωρίζουν τι θα πει ξενιτιά, να μην ξέρεις τη γλώσσα, να προσπαθείς να βρεις δουλειά, για να θρέψεις τον εαυτό σου και να στείλεις χρήματα πίσω στην πατρίδα. Πόσοι Έλληνες δεν κατέφυγαν στη Γερμανία, στην



Αμερική, στην Αυστραλία! Ενημερωτικά σας λέω ότι η πόλη της Μελβούρνης είναι η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη σε Έλληνες μετά την Αθήνα. Οι Γερμανοί είχαν πει κάποτε: «Ζητήσαμε εργατικά χέρια και ήρθαν άνθρωποι». Πράγματι, έτσι μας αντιμετώπισαν. Μήπως τώρα ήρθε η σειρά μας να φερθούμε ανάλογα;

Πρέπει, επιτέλους, να συνειδητοποιήσουμε πως δεν είναι δυνατόν να ευημερήσει μία κοινωνία, εάν ένα τμήμα της οδηγείται στο περιθώριο. Ναι, στην Ελλάδα υπάρχει νομοθεσία προστασίας μεταναστών. Όμως, είναι ανώφελο, όταν η εφαρμογή της νοσεί. Δώστε τους το δικαίωμα να τύχουν ελληνικής εκπαίδευσης, αλλά ακόμη προτιμότερο είναι αυτή η εκπαίδευση να γίνεται στη γλώσσα τους για την καλύτερη κατανόηση της διδακτέας ύλης. Διορίστε διερμηνείς στις διάφορες υπηρεσίες για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους. Δώστε τους δικαίωμα στην εργασία με το ίδιο ημερομίσθιο των Ελλήνων -ο εργαζόμενος κρίνεται από το έργο, όχι από τη φυλή, όχι από την καταγωγή- και δώστε τους καλύτερη κοινωνική ασφάλιση.

Επιπλέον, οφείλουμε να τους στηρίξουμε στην ίδρυση δικών τους συλλόγων για τη μεγαλύτερη αλληλεγγύη των ομοεθνών τους, να τους παρέχουμε στήριξη στην άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων, προκειμένου να ενσωματωθούν στην κοινωνία μας, διατηρώντας την πολιτισμική τους ταυτότητα, γιατί η διαφύλαξη της κουλτούρας τους ενισχύει την κληρονομιά που ως άνθρωποι αφήνουμε στην οικουμένη. Γι' αυτό και δεν τους ζητάμε να γίνουν ίδιοι με εμάς, αποδεικνύοντας έτσι πως δε φοβόμαστε τους άλλους πολιτισμούς, αλλά ξέρουμε να μαθαίνουμε από αυτούς.

Θα ήθελα να τονίσω την αδήριτη ανάγκη για άμεση αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος που μας κρατά βυθισμένους. Γιατί, όπως λέει και ο Paolo Coelho, «αυτό που σε πνίγει δεν είναι ότι βυθίζεσαι, αλλά ότι παραμένεις κάτω από το νερό». Και εμείς έχουμε ήδη παραμείνει αρκετά.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής:** Περνάμε στη Θεσσαλονίκη, στην Ινώ Σύρου.

**ΙΝΩ ΣΥΡΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κύριοι και κυρίες Έφηβοι Βουλευτές, στη σημερινή κοινωνία οι συνθήκες ζωής είναι πάρα πολύ δύσκολες και καθημερινά, τόσο εμείς, όσο και οι γονείς μας αντιμετωπίζουμε ένα σωρό προβλήματα ή, αν θέλετε καλύτερα, πολλές δοκιμασίες. Μία από αυτές τις δοκιμασίες είναι η ανεργία που μαστίζει στις ημέρες μας την κοινωνία, με αποτέλεσμα η ζωή μας να είναι γεμάτη άγχος,

στρες και κατάθλιψη.

Αυτό, λοιπόν, που λείπει από τη ζωή μας είναι το γέλιο και η αισιοδοξία. Τόσο το γέλιο, όσο και η αισιοδοξία, εκτός του ότι φτιάχνουν τη διάθεση του ανθρώπου, του ανεβάζουν το ηθικό και την ψυχολογία και αντιμετωπίζει τις δυσκολίες της ζωής πιο εύκολα, έχοντας θετική στάση σ' αυτές. Άλλωστε, όπως λέει και ένα ρητό, «το μυστικό της αιώνιας νεότητας είναι η αισιοδοξία». Τα άτομα με αισιόδοξα χαρακτηριστικά αναπτύσσουν αμέσως ένα μεγαλύτερο κύκλο φίλων σε σχέση με τα απαισιόδοξα άτομα. Επίσης, οι αισιόδοξοι προσαρμόζονται πιο γρήγορα στο νέο περιβάλλον σε αντίθεση με τους απαισιόδοξους. Τέλος, οι σχέσεις φιλίας, που αναπτύσσουν οι αισιόδοξοι, είναι πιο βαθιές και πιο δυνατές. Γελάστε, λοιπόν, άφοβα και αντιμετωπίστε τη ζωή με θετική στάση. Αφήστε τον εαυτό σας να αφεθεί και γεμίστε τη ζωή σας με χαρά και αισιοδοξία. Το γέλιο και η αισιοδοξία είναι σήματα κατατεθέντα στη ζωή μας.

Ακόμη, καλό θα ήταν να μη γκρινιάζουμε τόσο πολύ. Τίποτα δεν είναι δύσκολο στη ζωή μας. Απλώς, εμείς με το μυαλό μας τα κάνουμε να φαίνονται δύσκολα έως και ακατόρθωτα πολλές φορές. Το μόνο που χρειάζεται για να τα καταφέρουμε είναι θέληση, υπομονή και πίστη στον εαυτό μας και στις δυνάμεις μας. Αυτό είναι, αν θέλετε, και το μυστικό της επιτυχίας, για να καταφέρουμε κάτι που θέλουμε.

Επιπλέον, η λέξη «πρόβλημα» αμέσως μας παραπέμπει σε κάτι αρνητικό και δύσκολο που πρέπει αναγκαστικά να αντιμετωπίσουμε. Κατά συνέπεια, ακούγοντας αυτήν τη λέξη, γεμίζουμε αρνητικές σκέψεις και μας χαλάει η ψυχολογία. Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να βλέπουμε τα πράγματα σαν προβλήματα, αλλά σαν προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε και έτσι δίνουμε τον καλύτερό μας εαυτό για να τα καταφέρουμε. Επίσης, το γέλιο σημαίνει πράσινο φως στην επικοινωνία, αφοπλισμό και ανοικτή στάση προς το άλλο άτομο. Επιπλέον, σας συμβουλεύω και σας παροτρύνω να μην αγχώνεστε τόσο πολύ για το αύριο, αλλά να ζείτε την κάθε στιγμή, σαν να είναι η τελευταία. Αποκτήστε, λοιπόν, θετική στάση απέναντι στη ζωή. Βάλτε στη ζωή σας το γέλιο και όλα θα αλλάξουν προς το καλύτερο, τόσο για εσάς, όσο και για τους άλλους γύρω σας. Γελάστε, είναι μεταδοτικό.

Τέλος, όσο για τις δυσκολίες και τα βάσανα που πάντα έρχονται, σκεφθείτε ότι τελικά παρέρχονται, όχι όμως και η χαρά. Αυτή ποτέ δε φεύγει, εφόσον βγαίνει από μέσα μας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο η Έφηβος Βουλευτής Σιδέρη Ολυμπία από το Νομό Φλώρινας.

**ΟΛΥΜΠΙΑ ΣΙΔΕΡΗ (Νομός Φλώρινας):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, ο ρατσισμός, όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι ένα συλλογικό όσο και εξατομικευμένο πρόβλημα, κατά βάση κοινωνικό, χωρίς ωστόσο να χάνει τον πολιτικό του χαρακτήρα. Με άλλα λόγια, χρειάζεται η σύμπραξη όλων, καθώς και η δυναμική παρουσία του καθενός από εμάς, ώστε να αντιμετωπιστεί.

Από το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ, όπου ξεκάθαρα δίνει το κλίμα της εποχής, λέγοντας πως «τρέμω στην ιδέα πως οι άνθρωποι, οι πιο αγαπημένοι μου, βρίσκονται αυτήν τη στιγμή στα χέρια των πιο ανελέητων δημιών του κόσμου, μόνο και μόνο γιατί είναι Εβραίοι» και προχωρώντας στη σύγχρονη ιστορία με τον Σεφέρη να παραλληλίζει τον άνθρωπο με «μαλακό χόρτο», όπως ο ίδιος αναφέρει στο ποίημά του «Τελευταίος Σταθμός», βλέπουμε πως ο ρατσισμός είναι ένα φαινόμενο που ταλανίζει, τόσο τις σύγχρονες κοινωνικές δομές, όσο και τις παλαιότερες.

Από τον βάρβαρο του Έλληνα στο απαρχαίντ του Νέλσον Μαντέλα, από το δημοκρατικό και τολμηρό Κέννεντι, που πρώτος τόλμησε να κάνει λόγο για ισότητα μαύρων και λευκών στην Αμερική εκείνων των χρόνων, προχωρούμε στην Αμερική των απαγορεύσεων του 1970 και από τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ στη γκετοποίηση του Τέξας, η ιστορία καταδεικνύει το ρατσισμό ως μείζον, διαχρονικό πρόβλημα. Είτε, λοιπόν, λόγω πολιτικών είτε θρησκευτικών σκοπιμοτήτων και παιδευτικών χασμάτων η δράση είναι η κινητήριος δύναμη για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Πρώτα-πρώτα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ως τέταρτη δύναμη κάθε τόπου ξεχωριστά όσο στη διεθνή σκηνή πρέπει και οφείλουν να καταδικάσουν το ρατσισμό, να καλλιεργήσουν την οικουμενική συνείδηση, ώστε να αποτιναχθούν οι σκοταδιστικές αντιλήψεις για αόρατους εχθρούς. Για παράδειγμα, δεν πρέπει να προβάλλουν την εθνικότητα του δράστη, όταν γίνεται κάποιο έγκλημα, αλλά αντίθετα να προβάλλουν το ότι όλοι είμαστε μία ομάδα.

Από την άλλη πλευρά, τα κράτη θα πρέπει να κατοχυρώσουν συνταγματικά τα δικαιώματα των αλλοδαπών που αγωνίζονται για μία θέση στον ήλιο, ώστε να μην τους ενσωματώσουμε βίαια, να μη γκετοποιηθούν και δημιουργηθεί ένας ατέρμονα φαύλος κύκλος, αλλά με οργανισμούς υποδοχής, κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης να τους κάνουμε δικούς μας.

Από την άλλη πλευρά, το σχολείο θα πρέπει να προβάλλει αντιρατσιστικό πνεύμα, το οποίο θα έρθει μέσα από την ανθρωπιστική παιδεία. Θα συμβάλλουν, επίσης, σε αυτό η ίδρυση διαπολιτισμικών οργανισμών, η ποιότητα ζωής στα άτομα με ειδικές ανάγκες που θα προκύψει μέσα από λειτουργικές ευκολίες, όπως οι ράμπες, όσο και τα δικαιώματα που αφορούν στην ψυχολογία τους, όπως το αναφαίρετο δικαίωμα για εργασία, η προσφορά και η χαρά της δημιουργίας.

Η κοινωνική πρόνοια για επανένταξη στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας των ναρκομανών και αποφυλακισμένων θα οδηγήσει σε πολίτες ενημερωμένους κοινωνικά και πολιτικά. Συνειδητοποιημένους, όχι έρμια της εκάστοτε κυβέρνησης, αλλά εν εγρηγόρσει, ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι το διαφορετικό δεν είναι και κατώτερό μας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Χατζηδάκη, από την Α΄ Αθηνών.

**ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ (Α΄ Αθηνών):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να εκφράσω την ικανοποίησή μου στη διαπίστωση πως, μέσω του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων», η δημοκρατία γίνεται πραγματικότητα με τους νέους να εκφέρουν άποψη για τα ζητήματα που τους απασχολούν σε πλαίσιο υγιούς δημοκρατικού διαλόγου.

Το θέμα που θα πραγματευτώ είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Θύματα είτε της φύσης που δεν τα προίκισε επαρκώς είτε της τύχης με ατυχήματα που τους κόστισαν την ένταξή τους σε συγκεκριμένη κατηγορία ανθρώπων. Σε μία κοινωνία που στρέφει το βλέμμα της πάνω τους, μόνο και μόνο για να τα απομακρύνει διακριτικά, θεωρώντας απαραίτητα τη διαφορετικότητά τους αδυναμία, σε μια πολιτεία που ενδιαφέρεται γι' αυτά περιστασιακά στο πλαίσιο προβολής ενός κοινωνικού προσώπου, τα άτομα με ειδικές ανάγκες φαίνονται πως δεν έχουν καμία θέση. Ο κόσμος είναι δικός σας. Εμείς απλά ζούμε σε αυτόν, σκέπτονται οι περισσότεροι που βιώνουν καθημερινά τον κοινωνικό αποκλεισμό και την απομόνωση. Ε, λοιπόν, όχι. Ο κόσμος αυτός ανήκει σε όλους και ο καθένας έχει το δικαίωμα να ζει με αξιοπρέπεια. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες, στα αλήθεια, υποδηλώνουν μια κοινωνία αντιδημοκρατική, εξαχρειωμένη, καθώς ο κοινωνικός ρατσισμός αποκαλύπτει εξαχρειωμένες ηθικά κοινωνίες. Όμως, το ζήτημα, αν και με έντονες κοινωνικές προεκτάσεις, είναι βαθύτατα

πολιτικό. Η πολιτεία καλείται να οργανώσει την κοινωνία με επιτυχία και με τέτοιο τρόπο, ώστε να πραγματοποιηθεί η εξίσωση των ευκαιριών για όλους.

Σήμερα η «Βουλή των Εφήβων», προτείνει: αναμόρφωση της επιδοματικής πολιτικής, η οποία θα πρέπει να στηρίζεται στην κάλυψη των αναγκών, που συνδέονται με το βαθμό της αναπηρίας, το επίπεδο διαβίωσης, τη στήριξη της οικογένειας και της ανεξάρτητης διαβίωσης. Αύξηση του ποσοστού θέσεων εργασίας που προορίζονται για άτομα με ειδικές ανάγκες. Να δοθεί έμφαση στις πιο ευάλωτες κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες, όπως τα άτομα με αναπηρίες στα ιδρύματα, γυναίκες, παιδιά, ηλικιωμένοι με αναπηρίες, γονείς και κυρίως μητέρες με παιδιά με πολλαπλές αναπηρίες, όπως άτομα με νοητική υστέρηση, αυτισμό, βαριές ψυχοσωματικές αναπηρίες.

Ειδικότερα σ' αυτόν τον τομέα πρέπει να συντελεστούν σημαντικά βήματα, καθώς, σε αντίθεση με το εξωτερικό, το θέμα της ψυχικής υγείας δεν έχει απασχολήσει τους αρμόδιους φορείς και οι ασθενείς με ψυχικά νοσήματα δεν έχουν κατοχυρωθεί θεσμικά, αλλά και ουσιαστικά. Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για παροχή τεχνικών και τεχνολογικών βοηθημάτων προς διευκόλυνση της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής ζωής των ατόμων με αναπηρίες. Δημιουργία συμβουλευτικών κέντρων και δομών στήριξης, καθώς και ξενώνων βραχείας παραμονής ατόμων με βαριές αναπηρίες, επέκταση του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» στα άτομα με αναπηρίες και θέσπιση του θεσμού του προσωπικού βοηθού. Χάραξη εθνικής πολιτικής για την αποϊδρυματοποίηση και τη μετάβαση σε εναλλακτικές μορφές διαβίωσης. Παροχή τεχνικών και τεχνολογικών βοηθημάτων στους μαθητές με αναπηρίες, για να διευκολυνθεί η φοίτησή τους. Δημιουργία σχολείων για τα πολυανάπηρα παιδιά, δημιουργία σχολικών μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης, ίδρυση εθνικού ταμείου ΑΜΕΑ, καταγραφή, κατά περιφέρεια, νομό και πόλη, των πραγματικών αναγκών των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Συντονισμός των δράσεων του κράτους, της εκκλησίας, της αυτοδιοίκησης και των ιδιωτών. Πολιτεία και κοινωνία οφείλουν να επανεντάξουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην κοινωνικοπολιτική και πολιτισμική σφαίρα.

Εμείς οι νέοι μπορούμε να δείξουμε το δρόμο. Να κλείσουμε με τα καρότσια την είσοδο του τούνελ, να ταρακουνήσουμε τα ελώδη νερά της κοινωνικής αφασίας. Να σβήσουμε τις μπουλντόζες που άρχισαν ήδη το ξεχαρβάλωμα του κοινωνικού κράτους. Να ρίξουμε τα τείχη κάθε νέας Ιερικούς, να γκρεμίσουμε κάθε κοινωνική Βασίλη. Να περιθωριοποιήσουμε κάθε

περιθώριο, εξαντλώντας τα περιθώρια της υπομονής μας. Ό,τι μοιάζει θαύμα, ας γίνει νόμος.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτή Αργυρώ Πλατσά, από την Πιερία.

**ΑΡΓΥΡΩ ΠΛΑΤΣΑ (Νομός Πιερίας):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι. Παίρνοντας με τη σειρά μου το λόγο και έχοντας υπόψη μου τα όσα ειπώθηκαν από τους προηγούμενους ομιλητές, θα ήθελα να εστιάσω το επίκεντρο του δικού μου λόγου πάνω στους τρόπους κάλυψης των αναγκών της χώρας μας σε αίμα, αφού πρώτα αναφερθώ ενδεικτικά στις ανάγκες της χώρας μας σε μονάδες αίματος. Οι ανάγκες αυτές είναι εξακόσιες χιλιάδες μονάδες αίματος ετησίως. Σε κάθε δέκα νοσοκομειακούς αρρώστους οι δύο χρειάζονται μετάγγιση αίματος. Για να σωθεί ένας βαριά τραυματισμένος χρειάζονται από δέκα μέχρι και σαράντα μονάδες αίματος. Ας σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει πολύ μεγαλύτερο αριθμό τροχαίων ατυχημάτων, σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρώπης. Για κάθε πάσχοντα από μεσογειακή αναιμία χρειάζονται τριάντα μονάδες αίματος το χρόνο. Για κάθε άρρωστο με λευχαιμία υπολογίζονται πάνω από πενήντα μονάδες αίματος ή αιμοπεταλίων. Για να καλυφθούν οι ανάγκες σε πλάσμα και παράγωγα του πλάσματος, πρέπει να πλασματοποιηθούν εξακόσιες χιλιάδες μονάδες αίματος. Επομένως, για να καλυφθούν οι ανάγκες της χώρας μας θα πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας ότι για να υπάρχει πάντοτε διαθέσιμο αίμα πρέπει το δέκα τοις εκατό του πληθυσμού να προσφέρει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο αίμα. Σωστότερη λύση θα είναι τριακόσιες χιλιάδες άτομα, στο σύνολο των δέκα εκατομμυρίων της χώρας μας, να γίνουν συστηματικοί εθελοντές αιμοδότες που να προσφέρουν δύο με τρεις φορές το χρόνο, ή να μπορούν να ειδοποιηθούν σε ώρα ανάγκης.

Η προσφορά αίματος μόνο σε έκτακτη ώρα για να σώσουμε το συγγενή ή το φίλο μας δε λύνει το πρόβλημα. Θα μένει πάντα το άγχος και στους συγγενείς και στο προσωπικό της αιμοδοσίας, πώς θα βρούμε τώρα αίμα. Μόνο η εθελοντική και η συστηματική προσφορά αίματος από τον πληθυσμό, έτσι ώστε να υπάρχει καθημερινή εισροή αίματος στις αιμοδοσίες της χώρας μας, θα μας δώσει ασφάλεια για την αντιμετώπιση των αρρώστων μας και θα μας απαλλάξει από το άγχος αυτό.

Και προκειμένου να γίνουν τα παραπάνω σε όλους και κυρίως σε εμάς τους νέους συνείδηση, θα πρέπει ακόμη να υπάρξει η άμεση ενημέρωση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, μέσω των σχολικών βιβλίων, οπτικοακουστικού υλικού και επισκέψεων σε

κέντρα αιμοδοσίας, ώστε τελικά να δοθεί λύση σε ένα κοινωνικό και πολιτιστικό πρόβλημα.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γιώργος Τοπογλίδης από τη Γερμανία.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΠΟΓΛΙΔΗΣ (Γερμανία):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Βουλευτές, μια από τις μορφές βίας που εκδηλώνεται στις μέρες μας είναι ο χουλιγκανισμός, η βία στους αγωνιστικούς χώρους. Σε εβδομαδιαία, δυστυχώς, βάση γινόμαστε μάρτυρες τέτοιων κρουσμάτων. Σπασμένα και καμένα καθίσματα, υλικές καταστροφές, εντός και εκτός γηπέδου, συμπλοκές μεταξύ οπαδών και αστυνομίας, τραυματισμοί, έως και απώλειες ζωών των φιλάθλων είναι τα θλιβερά παρεπόμενα της αγωνιστικής δράσης της Κυριακής. Ο αθλητισμός, ως εκδήλωση της ζωής δεν είναι νησίδα αποκομμένη από την υπόλοιπη κοινωνία. Αναζητώντας τα βαθύτερα αίτια, παρατηρούμε έλλειψη σωστής αθλητικής παιδείας και αγωγής. Ο φανατισμός είναι ένα ψυχολογικό φαινόμενο. Ο οπαδός χούλιγκαν βλέπει την ομάδα του, ως κάτι παραπάνω από ένα αθλητικό σύλλογο. Γι' αυτόν είναι ένα σύμβολο, μια ιδέα και προκειμένου να την υπερασπίσει, δε διστάζει, υπό την κάλυψη της ανωνυμίας του πλήθους, βέβαια, να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια αυτού και των συμπολιτών του.

Επίσης, τα Μ.Μ.Ε. έχουν μερίδιο ευθύνης. Οι εφημερίδες με τους τεράστιους κοκκινοπράσινους τίτλους. Οι τηλεοπτικές εκπομπές των οποίων η θεματολογία ξεκινά από την ιδιωτική ζωή των αθλητών και καταλήγουν σε αποτελέσματα αγώνων και οι ραδιοφωνικές εκπομπές που καλλιεργούν την ένταση και το μίσος είναι παράγοντες που ανάγουν το ποδόσφαιρο σε ύψιστο γεγονός, παραμερίζοντας όλα τα υπόλοιπα στη συνείδηση του πολίτη. Έτσι, λοιπόν, ο αθλητισμός μετατρέπεται σε μια βαριά βιομηχανία. Οι παράγοντες θησαυρίζουν και η πολιτεία αδιαφορεί. Για να αντιμετωπιστεί το θέμα απαιτείται πρωτίστως αθλητική παιδεία και κουλτούρα. Τα παιδιά από μικρή ηλικία θα μπορούν να παρακολουθούν μαθήματα αθλητικής αγωγής, στα οποία θα μπορούν να εκτιμήσουν την αξία του ευ αγωνίζεσθαι και να συνειδητοποιήσουν πως στον αθλητισμό δεν κερδίζει πάντα αυτός που θέλουμε, αλλά υπάρχουν και ήττες, στις οποίες πρέπει να συγχαίρουμε τον αντίπαλο για την ανωτερότητά του.

Επίσης, θα πρέπει να μπουν όρια στους εκδότες αθλητικών εφημερίδων ή στους ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών με την επιβολή προστίμων στις περιπτώσεις που καλλιεργούν τη μισαλλοδοξία μεταξύ των οπαδών. Η σύσταση και η

αδέκαστη λειτουργία ενός συμβουλίου τηλεοπτικής δεοντολογίας είναι μια καλή λύση.

Τέλος, η διάλυση των συνδέσμων των οργανωμένων οπαδών και τα μεμονωμένα ονομαστικά εισιτήρια είναι μέτρα που μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση της κατάστασης. Κλείνοντας, ας θυμηθούμε το παράδειγμα των αρχαίων Ελλήνων, οι οποίοι στον αθλητισμό γύρευαν κάτι παραπάνω από την εφήμερη διασκέδαση και τις υλικές απολαβές. Στα αρχαία ελληνικά στάδια σμιλευόταν ο υπεύθυνος και συνετός πολίτης. Σ' αυτήν τη λογική πρέπει να σταθεί η σύγχρονη πολιτεία για να γίνει και σήμερα αυτό το όραμα πραγματικότητα.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Χοβαρθά από την Περιφέρεια Β' Αθηνών.

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΟΒΑΡΘΑ (Β' Αθηνών):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, θα αναφερθώ σε ένα παγκόσμιο φαινόμενο, τη δυσλεξία. Η δυσλεξία είναι μία ειδική μαθησιακή δυσκολία στη γραφή και στην ανάγνωση και συνίσταται στην αδυναμία των μαθητών-μαθητριών να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες, που σχετίζονται με την ανάγνωση, τη γραφή και την ορθογραφία. Πιο γενικά θεωρείται, ως μία ατέλεια στην επεξεργασία της πληροφορίας.

Οι δυσλεκτικοί μαθητές μειονεκτούν στο γραπτό λόγο, έχουν δυσανάγνωστη γραφή και αργή, με λάθη στην ανάγνωση. Μερικοί παρουσιάζουν προβλήματα ανάγνωσης και γραφής των αριθμών, αλλά οι επιδόσεις τους στον προφορικό λόγο είναι πολύ καλές.

Η δυσλεξία είναι κληρονομικό χαρακτηριστικό και προέρχεται από τον πατέρα, ενώ επηρεάζεται και από εξωτερικούς παράγοντες. Από τη διαγνωσμένη δυσλεξία το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά αγόρια. Η βασικότερη συνέπεια της άσχημης συμπεριφοράς απέναντι στα δυσλεκτικά παιδιά είτε από άλλους μαθητές είτε από τους διδάσκοντες είτε από τους γονείς, είναι η ανάπτυξη αντικοινωνικών συμπεριφορών που φθείρουν τα παιδιά αυτά και βλάπτουν τον κοινωνικό περίγυρο. Γι' αυτό το λόγο, η δυσλεξία έχει κοινωνικές προεκτάσεις και θεωρείται σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα των ημερών μας. Όσον αφορά τις λύσεις για να αντιμετωπιστεί η δυσλεξία, είναι η άμεση αλλαγή της διαδικασίας ενημέρωσης, του τρόπου εξέτασης των μαθητών που πρέπει να σταλεί σε όλα τα σχολεία, όπως κάθε άλλη διαταγή.

Επίσης, οι ψυχολογικές και παιδαγωγικές σπουδές πρέπει να γίνονται για τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων και τα σεμινάρια να αναφέρονται και στους γονείς, γιατί και εκείνοι συμβάλλουν στην εκπαίδευση των παιδιών. Ακόμη, καλό θα ήταν, να μειωθεί η



γραφειοκρατία, ώστε η απόκτηση του δικαιολογητικού για τη δυσλεξία να γίνεται πιο προσιτή και με λιγότερο χρονοβόρα διαδικασία. Η πολιτεία πρέπει να ενδιαφερθεί και να υλοποιήσει αποτελεσματικές και άμεσες λύσεις, ώστε να αντιμετωπιστεί αυτό το κοινωνικό ζήτημα, με πρώτη κίνηση το διορισμό παιδοψυχολόγων με ανάλογη ιδιότητα σε όλα τα σχολεία. Άλλωστε και οι δυσλεκτικοί μαθητές πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν ένα καλύτερο και πιο αισιόδοξο μέλλον, όπως όλοι οι μαθητές. Δεν είναι σωστό να τιμωρούνται για τη διαφορετικότητά τους.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Στανσιδης από το Νομό Έβρου.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΑΝΤΣΙΔΗΣ (Νομός Έβρου):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, άνθρωποι από χώρες φτωχότερες, ψάχνοντας μια καλύτερη ζωή τολμούν ακόμη και να κάνουν επικίνδυνα ταξίδια και περνούν μέσα από το Δέλτα του Έβρου και από άλλες περιοχές, με κίνδυνο τη ζωή τους. Όμως, και όταν φτάνουν στην Ελλάδα δεν έχουν καλή αντιμετώπιση.

Στην πόλη που ζω υπάρχει ένα γκέτο, όπου εκεί είναι μαζεμένοι τσιγγάνοι, μουσουλμάνοι και λαθρομετανάστες. Με τις πρώτες βροχές τα σπίτια τους πλημμυρίζουν, αφού είναι σχεδόν εγκαταλειμμένοι.

Παλαιότερα η Ελλάδα ήταν και αυτή φτωχή, αφού μόλις είχε βγει από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και από τον Εμφύλιο. Έτσι έστειλε τα παιδιά της μετανάστες. Από τη στιγμή που έγινε, όμως, χώρα υποδοχής μεταναστών, δημιουργήθηκε και ο ρατσισμός με αποτέλεσμα την εκμετάλλευση των μεταναστών και αποτελέσματα άσχημα και για τους ίδιους, αλλά και για τους Έλληνες.

Το φαινόμενο της μετανάστευσης και κατ' επέκταση της λαθρομετανάστευσης είναι αποτέλεσμα της φτώχειας που επικρατεί σε μεγάλα κομμάτια του κόσμου. Οι δυτικές χώρες εκμεταλλεύονται τις υποανάπτυκτες χώρες της Αφρικής και της Ασίας. Στην αρχή με την αποικιοκρατία τις είχαν υποταγμένες και πολιτικά, αργότερα, όμως, που κατέρρευσε αυτό το σύστημα, τις είχαν υποταγμένες οικονομικά. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι παίρνουν τις πρώτες ύλες που παράγουν, πολύ φθηνά, δημιουργώντας ένα σύστημα στο οποίο οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Έτσι και οι οικονομικές ανισότητες οξύνονται και το πρόβλημα της υπανάπτυξης κάποιων χωρών δε λύνεται ποτέ.

Αυτή είναι η πραγματική αιτία που πρέπει να αντιμετωπίσουμε, ώστε οι άνθρωποι να θέλουν να μείνουν στην πατρίδα τους, η οποία δε θα είναι βομβαρδισμένη, μεταφορικά και κυριολεκτικά, από τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα.

Δεν είναι η λύση η δήμενη καλύτερη φύλαξη των συνόρων. Και άλλες χώρες της Ευρώπης έχουν προσπαθήσει, αλλά δεν έχουν καταφέρει τίποτα με αυτόν τον τρόπο, γιατί όσο η ζωή θα είναι αφόρητη στις χώρες τους, πάντα θα υπάρχουν άνθρωποι που θα προσπαθούν να βρουν μια καλύτερη ζωή στις γειτονικές, πλουσιότερες χώρες.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ευτυχία Παπαλουκά, από το Β΄ Αθηνών.

**ΕΥΤΥΧΙΑ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ (Β΄ Αθηνών):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, νοιώθω ιδιαίτερα υπερήφανη που βρίσκομαι ανάμεσά σας και μου δίνεται η ευκαιρία να ανταλλάξω μαζί σας απόψεις για πολύ σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να διατυπώσω και εγώ κάποιες σκέψεις για ένα μείζον πρόβλημα που απασχολεί το παγκόσμιο γίνεσθαι. Αναφέρομαι στον κοινωνικό ρατσισμό. Επέλεξα και εγώ αυτό το θέμα για την αγόρευσή μου, αφού ο ρατσισμός αποτελεί πηγή πολλών κοινωνικών προβλημάτων όπως της ανεργίας, σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, π.χ. στους έγχρωμους, στις γυναίκες κ.λπ., της βίας και της εγκληματικότητας, εκδηλώσεις που φανερώνουν έλλειψη σεβασμού της υπόστασης του άλλου και που εξ αιτίας αυτών κυρίως η σημερινή κοινωνική πραγματικότητα κάθε άλλο παρά ως ιδανική χαρακτηρίζεται και μάλιστα ολόκληρος σχεδόν ο κοινωνικός ιστός χαρακτηρίζεται από προβληματικές σχέσεις.

Ο ρατσισμός και οι υπόλοιπες εκδηλώσεις έλλειψης αλληλοσεβασμού είναι πανάρχαιες και σχεδόν σύμφυτες με την έννοια του κοινωνείν. Σε παλαιότερους, όμως, κοινωνικούς σχηματισμούς δεν εμφανίζονται τόσο έντονα. Υπάρχει αρκετός χώρος για όλους και οι άνθρωποι είναι περισσότερο ανεκτικοί και συμβιβαστικοί. Φυσικά υπάρχουν εξαιρέσεις, όπως σαφέστατα οι πηγές μαρτυρούν. Τα πράγματα στις μέρες μας, όμως, είναι διαφορετικά. Ο ρατσισμός είναι η σοβαρότερη από τις εκφράσεις έλλειψης αλληλοσεβασμού ανάμεσα στους ανθρώπους και είναι πάρα πολύ έντονο στις σύγχρονες κοινωνίες. Εντονότερο απ' ό,τι στις παλαιότερες. Ρατσισμός είναι να ταξινομούμε ιδιαίτερα κληρονομικά και εξωτερικά μορφολογικά χαρακτηριστικά στις ανθρώπινες φυλές. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι η φυλή με συγκεκριμένα εξωτερικά ή ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά έχει το δικαίωμα να θεωρεί

εαυτήν ανώτερη από τις άλλες κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά.

Γενικά η λέξη ρατσισμός χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις πράξεις μιας ομάδας ανθρώπων εναντίον μιας άλλης ομάδας, όπως δυστυχώς το ζούμε καθημερινά γύρω μας. Οι ρατσιστές απορρίπτουν τη διαφορετικότητα. Οι φυλετικοί ρατσιστές μάλιστα θέλουν μια συγκεκριμένη ομοιογενή ομάδα ανθρώπων ως ανώτερη, παραδείγματος χάριν τους λευκούς ανθρώπους ανώτερους από τους μαύρους. Ο ρατσισμός θεωρείται παραβίαση του θεμελιώδους δικαιώματος του ανθρώπου στην ισότητα, στους τομείς της εργασίας, της πολιτικής, της οικονομίας και άλλων παραγόντων της καθημερινότητάς τους. Ένα παράδειγμα ρατσιστή, όπως όλοι γνωρίζουμε, ήταν ο Αδόλφος Χίτλερ, ο οποίος πίστευε ότι η φυλή Αρίων στην Ευρασία έχει δικαίωμα να κυβερνάει τη γη εις βάρος όλων των άλλων. Τέτοιες πεποιθήσεις έχουν αποδειχθεί λαθεμένες από την επιστημονική και ανθρωπολογική έρευνα, η οποία αποδεικνύει πως όλοι οι άνθρωποι έχουν τον ίδιο πρόγονο με αποτέλεσμα να έχουν τις ίδιες νοητικές και φυσιολογικές ικανότητες. Αιτία του ρατσισμού είναι συνήθως ένα μείγμα υπεροψίας και φόβου. Δηλαδή από την μια πλευρά αισθανόμαστε ότι η δική μας φυλή ή κοινωνική ομάδα είναι ανώτερη, ενώ από την άλλη αισθανόμαστε ότι η άλλη φυλή ή ομάδα μας απειλεί.

Επίσης, ο ρατσισμός έχει πάντοτε το στοιχείο της διαστρεβλωμένης όρασης. Στους εαυτούς μας βλέπουμε μόνο αρετές, μόνον καλά. Αν, κατά σύμπτωση, έχουμε κάποιο ελάττωμα εύκολα το δικαιολογούμε. Στην αντίπαλη φυλή ή κοινωνική ομάδα μόνο μικρότητα βλέπουμε. Ο κάθε λαός για παράδειγμα βρίσκει τα δικά του προσχήματα, όταν θέλει να στραφεί στο ρατσισμό. Η ναζιστική Γερμανία είχε προφασιστεί τη γενετική καθαρότητα. Η Αγγλία προφασίστηκε την πολιτιστική ανωτερότητα. Οι Έλληνες, όταν έχουμε ρατσιστική συμπεριφορά, θέτουμε ως πρόσχημα την εθνική μας καταγωγή, τον πολιτισμό της αρχαιότητας και την ιστορία μας. Κατά τη γνώμη μου, είναι λυπηρό, αφού με αυτόν τον τρόπο τα εκμηδενίζουμε και τα ντροπιάζουμε όλα αυτά.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βαλασία Πολιταρίδη από το Νομό Δωδεκανήσου.

**ΒΑΛΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΑΡΙΔΗ (Νομός Δωδεκανήσου):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, με την ευκαιρία της σημερινής συνεδρίασης μου δίνεται η δυνατότητα να εκφράσω και εγώ κάποιες από τις προτάσεις και τις ιδέες με βάση ένα από τα εντονότερα και

μεγαλύτερα προβλήματα της χώρας μας, την ανεργία.

Αρχικά θα ήθελα να αναφερθώ στο υψηλό όριο συνταξιοδότησης, στην πολυθεσία, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, εξειδικευμένων στελεχών, με αποτέλεσμα την ανεργία των νέων πτυχιούχων. Γι' αυτό το λόγο καλό θα ήταν να μεριμνήσει το κράτος και η κοινωνία για τη μείωση του χρόνου συνταξιοδότησης, καθώς και την κατάργηση της πολυθεσίας. Επιπλέον ο λανθασμένος τρόπος καθοδήγησης για επαγγελματική επιλογή από ανενημέρωτους γονείς και μη καταρτισμένους με τον κλάδο αυτό εκπαιδευτικούς, έχει ως συνέπεια το λανθασμένο επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων. Θα πρέπει, λοιπόν, να ενταχθεί στα σχολεία ως μάθημα ο σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός των νέων με έμπειρους και καταρτισμένους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι να ενημερώνουν τους νέους και να επιδιώκουν να τους κατευθύνουν σε επαγγέλματα που δεν έχουν κορεσθεί. Επιπρόσθετα, η μείωση του ωραρίου εργασίας και ο δραστικός περιορισμός των υπερωριών πιστεύω ότι είναι μια λύση για τον περιορισμό του φαινομένου της ανεργίας.

Τέλος, για την καλύτερη υλοποίηση όλων αυτών και για την ελαχιστοποίηση του φαινομένου, καλό θα ήταν να βοηθήσουμε όλοι, νέοι και μεγάλοι, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Αυτό επιτυγχάνεται με τον καλύτερο συγχρονισμό και σωστό συντονισμό. Ας ενδιαφερθούμε λίγο περισσότερο όλοι μας και τότε δε θα λέμε ότι είναι τόσο έντονο το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα μας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνα Χαλμούκου.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΧΑΛΜΟΥΚΟΥ (Νομός Αχαΐας):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και τιμή που βρίσκομαι ανάμεσά σας και μου προσφέρεται η δυνατότητα να παρουσιάσω τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μου.

Φλέγον ζήτημα της σύγχρονης πραγματικότητας αναμφίβολα αποτελεί η διαρκώς διογκούμενη ανεργία, των διπλωματούχων ιδίως νέων, το επαγγελματικό αδιέξοδο συμπατριωτών μας ακόμα και μετά την απόκτηση πανεπιστημιακού τίτλου. Ας εστιάσουμε, λοιπόν, ιθύνοντες και μη, στους καταλυτικούς παράγοντες της επιστημονικής ανεργίας.

Εκ προοιμίου, είναι αλήθεια πως εκδηλώνεται αποτυχία του ελληνικού πανεπιστημίου στο να προωθήσει τους αποφοίτους στην απορρόφησή τους από τον εργασιακό χώρο. Εντοπίζεται δηλαδή αδικαιολόγητο χάσμα ανάμεσα στην ολοκλήρωση των σπουδών και την

επαγγελματική αποκατάσταση, καθώς υπάρχει αναντιστοιχία της εκπαίδευσης που παρέχεται με τις κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες της χώρας.

Επιλήψιμη είναι η εκάστοτε κυβερνητική πολιτική του κρατικού μηχανισμού που δε μεριμνά για την απουσία επαγγελματικού σχεδιασμού και οργανωμένου συστήματος απασχόλησης του κατάλληλα καταρτισμένου δυναμικού. Η τάση ίδρυσης νέων επαγγελματικών τεχνολογικών ιδρυμάτων και πανεπιστημιακών τμημάτων που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια, σε συνδυασμό με τον ελλιπή επαγγελματικό προσανατολισμό, οδήγησε τους νέους σε κατευθύνσεις δίχως προοπτικές που εξασφαλίζουν πτυχία με μηδαμινή διαπραγματευτική ισχύ στη διεκδίκηση θέσης στον εργασιακό στίβο. Πρόκειται για σχολές με παράπλευρες προφανώς σκοπιμότητες, όπως η ενίσχυση της εμπορικής κίνησης της τοπικής κοινωνίας, με χρήματα από τον πενιχρό κυρίως κορβανά των νοικοκυριών, που ελπίζουν πως τοιουτοτρόπως επενδύουν στη μόρφωση. Άμεση συνάφεια υπάρχει, βέβαια, με την ανεπάρκεια πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής που συντελεί στην αναζήτηση πόρων συντήρησης μέσω της εσωτερικής φοιτητικής μετανάστευσης. Σαφώς, αξίζει να σημειώσω πως εκρηκτικό μείγμα για την πυροδότηση του φαινομένου είναι η σύγχυση των αντιλήψεων, σχετικά με την τριτοβάθμια εκπαίδευση που λαμβάνει διαστάσεις παγιωμένης νοοτροπίας. Συγκεκριμένα, η βαθιά ριζωμένη πεποίθηση πως το πτυχίο προσφέρει από μόνο του καταξίωση και γόητρο αρκούντως δελεαστικό για την υποχρεωτική απόκτησή του διαμορφώνεται από μία γενικότερη αποστροφή προς τα χειρωνακτικά επαγγέλματα. Δεν έχει διαλευκανθεί –θα συμφωνήσετε πιστεύω- στη συνείδηση όλων μας, αν επιδιώκεται εκμάθηση για την ειδίκευση αυτή καθ' εαυτή ή γνώση για εργασιακούς στόχους. Το αποτέλεσμα είναι αρκετοί νέοι να μετεωρίζονται δίχως πυξίδα υπό την επιρροή λανθασμένων προτύπων που δρουν παραπλανητικά και καλλιεργούν αυταπάτες για τη μελλοντική τους εξέλιξη. Παράλληλα, υποσκελίζεται η δυναμική των τεχνικών κλάδων και των αγροτικών ασχολιών που απαιτούν σκληρό μόχθο και τελικά απασχολούν αλλοδαπούς μετανάστες, αφού τα Ελληνόπουλα ωθούνται στο πιο ανώδυνο, που εγγυάται αποδοχή, ακόμα και αν δε διαθέτουν τα απαραίτητα εφόδια γι' αυτό. Θα ήταν παράλειψή μου να μην επισημάνω τη βάρβαρη αστικοποίηση της εποχής, που δημιουργεί δυσαναλογία ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και την απουσία κινήτρων από την πολιτεία για επιχειρηματική δραστηριοποίηση στην επαρχία. Δυστυχώς, οι

απόπειρες αποκέντρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης μέσω των περιφερειακών ιδρυμάτων γνώσης, πραγματοποιήθηκαν βεβιασμένα και απρογραμμάτιστα.

Εν κατακλείδι, χρειάζεται διασύνδεση των πανεπιστημίων με την παραγωγική διαδικασία, ώστε να διοχετεύονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς οι καλύτεροι πτυχιούχοι για τη στελέχωση θέσεων διοίκησης και έρευνας. Επίσης, ευχής έργο θα ήταν να καταργηθεί το στερεότυπο που κατηγοριοποιεί σε έχοντες και μη έχοντες ακαδημαϊκή μόρφωση και η αξιολογική κλίμακα να εδράζεται και σε διαχωρισμούς ως προς την αποδοτικότητα και το μεράκι που καταθέτει ο καθένας στη δουλειά του.

Τέλος, κεφαλιώδους σημασίας είναι η στάση μας απέναντι στις ευκαιρίες απασχόλησης που μας διατίθενται. Συχνά πτυχιούχοι εμφανίζονται υπερβολικά εκλεκτικοί με υψηλές απαιτήσεις και φιλοδοξίες, περιφρονώντας χαμηλόμισθα πόστα, ακόμα και στην αρχή της καριέρας τους και οι βλέψεις τους ικανοποιούνται μόνο από την κατάληψη περίοπτων θέσεων, που ωστόσο προϋποθέτουν πολυετή αγώνα. Αυτό ωστόσο δεν υποδηλώνει συμβιβασμό με αμοιβές, που δεν αρμόζουν στα προσόντα του καθενός. Με τη συντονισμένη δράση των συντεταγμένων θεσμών και την αρωγή όλων μπορεί τα πτυχία από διαβατήρια για την ανεργία να μετασχηματιστούν σε εισιτήρια για την ευημερία. Θέλω να πιστεύω πως στο μέλλον θα το κατορθώσουμε αυτό και θα μπορέσουμε να καταπολεμήσουμε την ανεργία, γιατί έτσι οι νέοι από «άνθη της φυλής», όπως είχε σημειώσει ο Αδαμάντιος Κοραΐς πως είμαστε, δεν θα είμαστε καλλωπιστικά άνθη, αλλά θα γίνουμε άνθη με εύχυμους και ωραίους καρπούς. Αυτό πιστεύω, πως μπορεί να κατορθωθεί μόνο μέσω της καταπολέμησης της ανεργίας, γιατί η εργασία είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής του ανθρώπου και μάλιστα απόλυτα καθοριστικό.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Θεόδωρος Σιάκης από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΙΑΚΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, η χώρα μας, όπως είναι σε όλους μας γνωστό, μαστίζεται από εκατοντάδες κοινωνικά προβλήματα, τα οποία μάλιστα αρκετές φορές της στερούν την ανάπτυξη και ταυτόχρονα υποθάλλουν την πολιτισμική της οπισθοδρόμηση και την οδηγούν σε λάθος δρόμο.

Ένα τέτοιο πρόβλημα αποτελεί και η βία, η οποία παρουσιάζεται ως Λερναία Ύδρα,

έχοντας διαφορετικές μορφές βίας που μολύνουν σήμερα την πολιτισμική ατμόσφαιρα της κοινωνίας και συνεχώς γιγαντώνονται. Έτσι, την τελευταία πενταετία παρακολουθείται η εμφάνιση και έξαρση του φαινομένου ακόμα και στους κόλπους της εκπαίδευσης. Νέοι μαθητές με γνώμονα πλέον τις ρατσιστικές αντιλήψεις που έχουν φυτευτεί μέσα τους είτε από την ανατροφή που έχουν από την οικογένεια είτε από ανάγκη αυτοπροβολής και ανάδειξης του εαυτού τους, καταφεύγουν σε βία εναντίον των συμμαθητών τους. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί το γνωστό πλέον σε όλους μας συμβάν με το μικρό Άλεξ από τη Βέροια και το τραγικό προφανώς τέλος, όπως διαφαίνεται, του ακόμα αγνοούμενου παιδιού από την πόλη της Βέροιας. Προφανώς αυτό έγινε μόνο και μόνο, γιατί ήταν αλλοδαπός.

Τέτοια γεγονότα δεν πρέπει να έχουν θέση στην Ελλάδα, μία χώρα με ένα τέτοιο πολιτισμό στα βάθη των αιώνων. Οι λύσεις στο πρόβλημα αυτό αποτελούν μονόδρομο που πρέπει να είναι λύσεις πρόληψης και λύσεις καταστολής. Στις λύσεις πρόληψης θα πρέπει να μεριμνήσει ο δυσκίνητος και μαλθακός πλέον κρατικός μηχανισμός, προσφέροντας μόρφωση με σωστή παιδεία ενάντια στη ρατσιστική και όχι μόνο βία, όπως και μεριμνώντας με διαφημιστικά σλόγκαν. Εκτό, όμως, από το κράτος, θα πρέπει να αφυπνιστεί και η κάθε οικογένεια, προσφέροντας υγιή πρότυπα και ιδεώδη στην ανατροφή των παιδιών τους.

Τέλος, λύσεις που πρέπει να δοθούν είναι και αυτές της καταστολής, προβλέποντας παραδειγματική τιμωρία όλων των πολιτών που προσφεύγουν σε πράξεις βίας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Βασίλης Παπακωνσταντίνου από τη Β΄ Θεσσαλονίκης.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Β΄ Θεσσαλονίκης):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, είναι γνωστό ότι η χώρα μας ταλανίζεται από πολλά προβλήματα στις μέρες μας. Εγώ θα ήθελα να ασχοληθώ και να παραθέσω τις απόψεις μου σε ένα από αυτά, το χουλιγκανισμό, φαινόμενο ανύπαρκτο στα ευρωπαϊκά γήπεδα και σχεδόν ανεξέλεγκτο στα ελληνικά. Κάθε Κυριακή τα γήπεδα γεμίζουν από ανεγκέφαλους οι οποίοι συρρέουν σε αυτά με σκοπό να δημιουργήσουν επεισόδια είτε με τους φιλάθλους της αντίπαλης ομάδας, είτε με τους αστυνομικούς. Τέτοιοι άνθρωποι πηγαίνουν στο γήπεδο, όχι για να παρακολουθήσουν τον αγώνα ως φίλαθλοι, αλλά για να φωνάξουν, να βρίσουν και να εκτονωθούν με βανδαλισμούς. Αυτό οφείλεται στο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι, λόγω της έλλειψης κριτικής ικανότητας, γίνονται υποχείρια και

φερέφωνα των εκάστοτε συνδέσμων των ομάδων. Έτσι αυτοί οι άνθρωποι με την ψυχολογία της μάζας αρχίζουν να κάνουν τα γνωστά έκτροπα, χωρίς να σκέφτονται τις κυρώσεις, οι οποίες είναι σχεδόν μηδαμινές.

Υπάρχουν αρκετά αίτια για τα οποία ένας άνθρωπος συμμετέχει σε φαινόμενα χουλιγκανισμού. Με το να τα αναλύσουμε και να τα απαριθμήσουμε, όμως, δεν λύνουμε το πρόβλημα. Για τη λύση του ή το μετριασμό τουλάχιστον χρειάζονται δραστικά μέτρα. Τον κύριο ρόλο τον παίζει η οικογένεια και η παιδεία. Αυτές θα πρέπει να διδάξουν το παιδί να είναι φίλαθλος και όχι οπαδός, να πηγαίνει στο γήπεδο να παρακολουθήσει τον αγώνα, γιατί του αρέσει το άθλημα και όχι για να κάνει αυτά τα έκτροπα που γίνονται. Επίσης, θα έπρεπε να υπάρχουν παραδειγματικές τιμωρίες για όσους κάνουν αυτά τα έκτροπα, γιατί είναι γνωστό πλέον ότι όσοι συλλαμβάνονται αφήνονται την επόμενη μέρα ελεύθεροι, χωρίς καμία κύρωση.

Επίσης, θα έπρεπε να υπάρχει ουσιαστικός έλεγχος από την Αστυνομία εκτός και εντός του γηπέδου, ώστε να αποφεύγονται όλα αυτά που γίνονται.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Περνάμε στον τελευταίο ομιλητή, που είναι ο Αλέξης Χαλικιόπουλος από την Β' Περιφέρεια της Αθήνας.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΛΙΚΙΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθηνών):** Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί Βουλευτές, από τα αρχαία χρόνια κιόλας η έννοια του ρατσισμού είχε εντυπώσει στη ζωή των ανθρώπων. Παραδείγματα φυλετικού ρατσισμού αποτελούν οι αναφορές αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων στους λεγόμενους «βάρβαρους», όπως αποκαλούσαν τα άτομα που δεν συγκαταλέγονταν στην ελληνική φυλή. Στα χρόνια της νεώτερης Ιστορίας κορυφώθηκε εξάλλου ο θεσμός του δουλεμπορίου, σύμφωνα με τον οποίο, οι δούλοι, καταγόμενοι κυρίως από την αφρικανική ήπειρο, θεωρούνταν αντικείμενα και αγοραπωλούνταν ως κινητή περιουσία.

Στη σημερινή εποχή μπορεί το δουλεμπόριο να έχει εξαλειφθεί και όλοι οι άνθρωποι ανεξαρτήτως φυλής ή εθνικότητας να είναι, σε θεωρητικό επίπεδο, τουλάχιστον, ισότιμοι. Ωστόσο, τέτοιου είδους διακρίσεις εξακολουθούν να υφίστανται. Ποιος άλλωστε δεν έχει παρατηρήσει ότι οι μειονότητες είναι τα εξιλαστήρια θύματα μιας κοινωνίας που πάσχει σε όλα τα επίπεδα; Για καθετί που συμβαίνει στην κοινωνική ζωή ευθύνες αποδίδονται συνεχώς στον Αλβανό, τον απολίτιστο, τον τρομοκράτη, τον αράπη, τον αθίγγανο. Κανείς δεν μπαίνει στη διαδικασία να συνυπολογίσει το δικό του μερίδιο ευθύνης στη διαμόρφωση των ποικίλων



κοινωνικών προβλημάτων, παρά αναλώνεται σε αβάσιμες και ανυπόστατες κατηγορίες εναντίον των ανθρώπων που αποτελούν μειονότητες. Τέτοιου είδους αντιλήψεις είναι δυνατόν να προκαλέσουν ακόμη σοβαρότερα προβλήματα στο κοινωνικό σύνολο. Τα μέλη των μειονοτήτων μετατρέπονται σταδιακά σε αποδιοπομπαίους τράγους, με αποτέλεσμα να κατακλύζονται από συναισθήματα μειονεξίας, κατωτερότητας και απομόνωσης. Η ψυχολογική τους ισορροπία διαταράσσεται, με συνέπεια να αντιμετωπίζουν την κοινωνία σε κλίμα απαξίωσης. Έτσι βαθμιαία οδηγούνται στη χρήση βίας, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο δείκτης εγκληματικότητας. Υπαίτια, όμως, της κατάστασης αυτής δεν είναι τα μέλη των μειονοτήτων. Υπαίτιοι είμαστε όλοι εμείς, που υποκινούμε τον κοινωνικό παραγκωνισμό των ανθρώπων αυτών και δεν τους επιτρέπουμε να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εργασία, στην παιδεία, στη διασκέδαση, στη ζωή. Είμαστε υπαίτιοι όλοι, ακόμη κι εμείς που αν και διαφωνούμε με τις ρατσιστικές αυτές αντιλήψεις, αδιαφορούμε και δεν συμβάλλουμε στην εξάλειψή τους.

Αυτό που είμαστε όλοι υποχρεωμένοι να κάνουμε, αν βέβαια θέλουμε να λεγόμαστε άνθρωποι, είναι να αγκαλιάσουμε αυτούς τους ανθρώπους σαν να είναι συγγενείς μας, να τους συμπαρασταθούμε στα προβλήματά τους και να τους αγαπήσουμε, όπως όλους τους φίλους μας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Ολυμπία Σιδέρη από το Νομό Φλώρινας.

**ΟΛΥΜΠΙΑ ΣΙΔΕΡΗ (Νομός Φλώρινας):** Τόσο σχετικά με τον ρατσισμό όσο και με το χουλιγκανισμό αναφέρθηκαν μέτρα καταστολής. Πιστεύω ότι η πρόληψη και όχι η καταστολή είναι αυτή που ενδιαφέρει στις μέρες μας και εκθέτω τα εξής επιχειρήματα.

Πρώτον, με την καταστολή ικανοποιείται η ζωώδης επιθυμία και όχι η ηθική εξύψωση του ανθρώπου και επομένως η ηθική τελείωσή του. Δεύτερον, έτσι οι υπαίτιοι θα μισήσουν και δεν θα προσπαθήσουν να βελτιώσουν τους εαυτούς τους. Θα κάνουν ακόμη χειρότερα βήματα. Τρίτον, το ενδιαφέρον εστιάζεται εκεί και όχι στο πώς θα θεραπευθεί το φαινόμενο. Και τέταρτον, προωθείται η γενική έννοια της καταστολής έναντι της πρόληψης και πιστεύω ότι τελικά το φαινόμενο δεν θα διορθωθεί.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Η Μαρία Χριστοδούλου από την Κύπρο έχει το λόγο.

**ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ (Κύπρος):** Σχετικά με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά και

παιδιά από με διαζευγμένους γονείς και πως τα άπορα παιδιά, θέλω να πω ότι δεν είναι σωστό να τους περιθωριοποιήσουμε με το να αναπτύσσουμε περισσότερα ιδρύματα, αλλά θα ήταν καλύτερο να τα εντάξουμε στην κοινωνία, να τα βάλουμε στα δικά μας σχολεία, έτσι ώστε να μάθουμε να συμπεριφερόμαστε πιο σωστά και να γίνουν ένα μαζί μας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Χριστίνα Χατζηδάκη από την Α' Αθηνών.

**ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ (Α' Αθηνών):** Ήθελα να πω ότι είμαι πολύ ευτυχισμένη που βρίσκομαι εδώ και ότι τώρα όλοι εμείς οι Έφηβοι Βουλευτές αποδεικνύουμε ότι οι κατηγορίες αυτών που επιμένουν να πιστεύουν ότι οι σημερινοί νέοι δεν έχουν ιδανικά είναι ανυπόστατες. Πιστεύω ότι η ρήση του Κώστα Βάρναλη μας ταιριάζει απόλυτα σ' αυτή την περίπτωση. «Και ξέρεις, γιατί είμαι το πνεύμα της ανταρσίας; Γιατί στα ιδανικά του κόσμου που σαπίζει, φέρνω τα ιδανικά του κόσμου που γεννιέται. Είμαι κάθε φορά το μέλλον».

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει ο Γιώργος Χαβαράνης από την Β' Αθηνών.

**ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΒΑΡΑΝΗΣ (Β' Αθηνών):** Θα ήθελα απλώς να απευθυνθώ στους συναδέλφους Εφήβους Βουλευτές και να τους πω ότι, ίσως, βλέπουν κάπως μονόπλευρα τα πράγματα, όταν αναφέρονται σε κάποια κοινωνικά προβλήματα. Απευθύνονται πάντα στην Πολιτεία και λένε ότι δεν κάνει εκείνο και δεν κάνει το άλλο, αλλά δεν παίρνουν ποτέ το μέρος της Πολιτείας να δούνε, γιατί δεν τα κάνει. Ίσως, και η ίδια η Πολιτεία να αντιμετωπίζει κάποια προβλήματα και δεν το κάνει αυτό. Πρέπει να ξέρουν και οι ίδιοι, αν έχουν κάποιες βλέψεις προς την πολιτική, ότι τώρα μπορεί να νομίζουν ότι, με το να κρίνουν την Πολιτεία, μπορούν να κάνουν κάτι. Όμως, αν έρθει η στιγμή να είναι αυτοί στη θέση των πολιτικών, δεν νομίζω ότι αυτοί θα κάνουν κάτι καλύτερο, γιατί κι οι ίδιοι οι πολιτικοί στη θέση που είναι, έφθασαν μετά από μεγάλες δυσκολίες και ίσως και αυτοί, όταν ήταν μικροί να φαντάζονταν τέτοιες μεγάλες αλλαγές είτε για τον τόπο τους είτε για κάποια κοινωνικά προβλήματα, αλλά υπάρχουν κάποια προβλήματα τα οποία δεν φαίνονται τώρα και που τα αντιμετωπίζουν οι πολιτικοί. Αυτό ήθελα μόνο να πω, δηλαδή να μην βλέπουμε τα πράγματα μονόπλευρα.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει η Ευτυχία Παπαλουκά από τη Β' Αθηνών.

**ΕΥΤΥΧΙΑ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ (Β' Αθηνών):** Θα ήθελα να απαντήσω ότι μόνο διεκδικώντας

θα καταφέρουμε εμείς οι νέοι να δώσουμε την ώθηση στους πολιτικούς. Γιατί εμείς μόνο για λίγες μέρες είμαστε εδώ και μπορούμε να έχουμε αυτό το Βήμα, ενώ οι πολιτικοί, αυτοί που είναι πραγματικά στην εξουσία, είναι αυτοί που παίρνουν τις αποφάσεις. Και άμα δεν έχουμε κι εμείς διεκδικήσεις, για να τους βοηθήσουμε και αυτούς να δουν τι πραγματικά ζητάμε, δεν θα καταφέρουμε κάτι. Όπως είπε και ο προηγούμενος ομιλητής και αυτοί, όταν ήταν νέοι, διεκδικούσαν και έτσι μπόρεσαν να καταλάβουν αργότερα πώς πρέπει να διοικήσουν τον τόπο. Πιστεύω ότι, άμα δεν διεκδικούμε από τώρα, δεν θα μπορέσουμε αργότερα να διοικήσουμε. Είναι η φυσική σειρά των πραγμάτων.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):**

Το λόγο έχει η Ολυμπία Σιδέρη από τη Φλώρινα.

**ΣΙΔΕΡΗ ΟΛΥΜΠΙΑ (Νομός Φλώρινας):** Θέλω να συμπληρώσω ότι η επανάσταση φέρνει τη μεταρρύθμιση. Αν είμαστε όλοι προσαρμοσμένοι σε μια πραγματικότητα και δεν κάνουμε το περαιτέρω βήμα, πιστεύω δεν θα επιτευχθεί τίποτα. Αρκεί να δούμε τη Γαλλική Επανάσταση, την ένδοξη επανάσταση, την Αμερικανική Επανάσταση, ακόμη και τον ξεσηκωμό των Ελλήνων, που, εξαιτίας αυτού, εμείς σήμερα έχουμε έρθει στη Βουλή και σήμερα μπορούμε και μιλάμε.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Η Έφηβος Βουλευτής Παπαλουκά Ευτυχία έχει το λόγο.

**ΕΥΤΥΧΙΑ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ (Β΄ Αθηνών):** Ας μην είμαστε τόσο απαισιόδοξοι, θέλω να συμπληρώσω. Γιατί, το να λέμε ότι δεν θα διεκδικήσουμε, γιατί οι πολιτικοί ξέρουν και προσαρμοζόμαστε και μόνο αυτό κάνουμε, είναι μεγάλη απαισιοδοξία και έλλειψη οράματος.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Η Έφηβος Βουλευτής Ινώ Σύρου έχει το λόγο.

**ΙΝΩ ΣΥΡΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης):** Θα συμφωνήσω με την προηγούμενη ομιλήτρια. Δεν πρέπει να τα βλέπουμε όλα απαισιόδοξα, γιατί έτσι δεν θα κερδίσουμε ποτέ τίποτα και δεν θα καταφέρουμε κάτι καλύτερο, αλλά θα μείνουμε στα ίδια, μπορεί και χειρότερα. Οπότε μόνο αισιοδοξία και εμπιστοσύνη στον εαυτό μας και στις δυνάμεις μας πρέπει να έχουμε και πιστεύω ότι θα καταφέρουμε πάρα πολλά πράγματα και θα γίνει πολύ καλύτερη η ζωή η δική μας και όλων γύρω μας. Ευχαριστώ.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Ο Έφηβος Βουλευτής

Χαβαράνης Γεώργιος, έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΒΑΡΑΝΗΣ (Β΄ Αθηνών):** Πρέπει να κάνω κάποιες διευκρινίσεις, γιατί οι συνάδελφοι μου φαίνεται ότι με παρεξήγησαν. Δεν είπα όχι στην επανάσταση. Ούτε όχι στη διεκδίκηση, αφού γνωρίζω ότι και οι πολιτικοί με τη διεκδίκηση πήραν τη θέση. Επειδή, όμως, διέκρινα ότι κάποια αιτήματα ήταν, κάπως, παράλογα και, κάπως, υπερβολικά, γι' αυτό είπα ότι για τα αιτήματα αυτά μπορεί να υπάρχουν κάποια προβλήματα και δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν από τους πολιτικούς και δεν θα έπρεπε απλώς να πιστεύουμε ότι εμείς είμαστε εδώ να πάμε για το καλύτερο. Πρέπει να αντιμετωπίζουμε τους πολιτικούς θετικά και να προτείνουμε και εμείς λύσεις, οι οποίες να είναι εφικτές και όχι απλά να ικανοποιούν εμάς σ' αυτό που πιστεύουμε εμείς για κάποιο πρόβλημα, γιατί υπάρχουν κι άλλες πτυχές τις οποίες δεν βλέπουμε.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Θα δώσω το λόγο στον κ. Χρήστο Σιγάλα. Κάθεται στ' αριστερά μου, είναι ένας διακεκριμένος εκπαιδευτικός. Τυχαίνει να τον γνωρίζω και προσωπικά πολλά, πολλά χρόνια- που έχει σκύψει με πολλή φροντίδα, αγάπη και δύναμη πάνω στα παιδιά και στα προβλήματά τους και είναι μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων», που χειρίζεται την υπόθεση «Βουλή των Εφήβων». Μη νομίζετε ότι θα του χαριστούμε, επειδή τον γνωρίζουμε προσωπικά, έχει και αυτός περιορισμένο χρόνο.

Ο κ. Σιγάλας έχει το λόγο.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΙΓΑΛΑΣ (Μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος της «Βουλής των Εφήβων»):** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, παρ' όλο ότι είμαι δάσκαλός σας γενικότερα, τηρώ την κοινοβουλευτική ευγένεια και σας αποκαλώ «κυρίες και κύριοι Βουλευτές».

Παίρνω το λόγο στο πλαίσιο της προνομίας της Επιτροπής που έχει να δίνει το λόγο, όταν συζητούνται στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές τα νομοσχέδια σε ειδικούς εκπροσώπους φορέων, ούτως ώστε να εκφράσουν τις απόψεις τους για να διαφωτίσουν τους Βουλευτές στη συζήτηση και λήψη των αποφάσεων. Ευχαριστώ πολύ, γιατί μου δίνετε αυτό το δικαίωμα.

Παίρνοντας αφορμή τη χθεσινή ενδιαφέρουσα συζήτηση στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων που παρακολούθησα, ένα από τα θέματα που συζητήσε ήταν και ο θεσμός της «Βουλής των Εφήβων».

Θα ήθελα, ίσως, να δώσω ορισμένες σύντομες διευκρινίσεις σε θέματα που έχουν σχέση με το θεσμό της «Βουλής των Εφήβων», που ενδιαφέρουν, όπως είδα και στα πηγαδάκια, στις συζητήσεις στο διάλειμμα χθες, πάρα πολλά παιδιά από εσάς.

Πρέπει να διευκρινίσουμε ότι το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» δεν φιλοδοξεί να φτιάξει ένα θεσμό της πολιτείας όπου θα έχει, θα λέγαμε, κάποιο αποφασιστικό ρόλο.

*(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα η Πρόεδρος της Βουλής κυρία Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα, για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση, καθώς και ο Γενικός Γραμματέας της «Βουλής των Ελλήνων», κ. Γεώργιος Καραμπατζός και ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος της «Βουλής των Ελλήνων» για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, κ. Ευάγγελος Χρυσός).*

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Θα διακόψουμε τον κ. Σιγάλα, για να καλωσορίσουμε στην Επιτροπή μας την Πρόεδρο της «Βουλής των Ελλήνων» κα Μπενάκη.

Κυρία Μπενάκη, καλωσορίζοντάς σας πρέπει να κάνω μια επισήμανση. Σ' αυτό το τμήμα της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων εθίγησαν διάφορα ζητήματα. Μεταξύ αυτών, ακούστηκε από πολλές ομιλήτριες και από πολλούς ομιλητές το θέμα της γυναίκας, το πώς αντιμετωπίζεται στο επίπεδο της ανεργίας, στο επίπεδο της βίας, στο επίπεδο των δυνατοτήτων εργασίας. Και εδώ θεωρώ πραγματικά χρέος μου να πω το εξής:

Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της «Βουλής των Ελλήνων» –και το λέω με συγκίνηση και με υπερηφάνεια, αν μου επιτρέψετε- που έχουμε για πρώτη φορά γυναίκα Πρόεδρο της «Βουλής των Ελλήνων». Αυτό λέει πολλά. Μας εκπροσωπεί επαξίως, μας κάνει να νιώθουμε εμάς τις σαράντα βουλευτίνες υπερήφανες και καθημερινώς με την ευαισθησία της αγγίζει όλα αυτά τα θέματα που άπτονται της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων.

Την καλωσορίζω και εγώ ως Πρόεδρος της Επιτροπής αυτής και είναι τιμή μας που βρίσκεται εδώ και παρακολουθεί ένα τμήμα των εργασιών της Επιτροπής.

Με την άδειά σας, κυρία Πρόεδρε, δίνω και πάλι το λόγο στον κ. Χρίστο Σιγάλα, μέλος της Επιτροπής, που βρισκόταν στη διαδικασία ομιλίας.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΙΓΑΛΑΣ:** Κυρία Πρόεδρε της Βουλής, με την ευκαιρία της λήξης των πρωτολογίων και δευτερολογίων των Εφήβων Βουλευτών και με αφορμή κάποιες απορίες, οι

οποίες διατυπώνονται είτε στις άλλες Επιτροπές είτε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων που είχε αντικείμενο τη «Βουλή των Εφήβων», άρχισα να δίνω κάποιες πληροφορίες στους Έφηβους Βουλευτές πάνω στο χαρακτήρα και το σκοπό του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων», ούτως, ώστε να άρουμε κάποιες, ίσως, παρερμηνείες, οι οποίες υπάρχουν πάνω στο σκοπό αυτού του Προγράμματος.

Έφηβοι Βουλευτές, ο σκοπός αυτού του Προγράμματος, λοιπόν, δεν είναι να δημιουργήσεις ένα θεσμό της Πολιτείας, ώστε να έχει αποφασιστικό χαρακτήρα. Αυτό θα το προέβλεπαν τα ρυθμιστικά όργανα της Πολιτείας και το Σύνταγμα, αν θέλετε. Εκείνο που φιλοδοξεί αυτό το πρόγραμμα, το οποίο είναι εκπαιδευτικό, είναι να συμβάλλει ουσιαστικά σ' έναν από τους βασικούς στόχους που πρέπει να έχει η παιδεία σήμερα, δηλαδή στο να δημιουργήσει ενεργούς πολίτες. Και ενεργοί πολίτες είναι εκείνοι οι οποίοι μπορούν κάθε στιγμή να συμμετέχουν στα κοινά, να εκφράζουν την άποψή τους και να έχουν, όπως λέμε, ένα μεστό πολιτικό λόγο. Άρα, θα λέγαμε ότι το Πρόγραμμα της «Βουλής των Εφήβων» είχε αντικείμενο να ασκήσει τους μαθητές και στην εκφορά του πολιτικού λόγου και στην πολιτική σκέψη.

Έτσι, λοιπόν, έχει ορισμένα κριτήρια με τα οποία επιλέγει τους Έφηβους Βουλευτές για να διαλέξει από αυτούς τριακόσιους και προσομοιώνοντας τη λειτουργία της Βουλής να μπορέσει να τους δείξει πώς λειτουργεί το κοινοβουλευτικό μας σύστημα. Γι' αυτό λοιπόν, και ο τρόπος με τον οποίο επιλέγεσθε εσείς οι Έφηβοι Βουλευτές είναι μέσα από την εργασία την οποία κάνετε. Εκτιμάται η ποιότητα του πολιτικού λόγου, η ποιότητα των θέσεων που εκφέρετε. Δεν παίζουν ρόλο ούτε, αν θέλετε, τα καλολογικά στοιχεία, τα οποία έχει μέσα ο λόγος σας, δεν παίζει ρόλο, αν θα γράψετε ένα ωραίο λογοτεχνικό κείμενο ή ένα επιστημονικό κείμενο, αλλά έχει σημασία, αν μέσα από τις προσωπικές σας εμπειρίες έχετε τη δυνατότητα, πιθανώς ένα κοινωνικό σας πρόβλημα να το μετατρέψετε σε κοινωνικό και κατόπιν να το ανάγετε σε πολιτικό. Γι' αυτό ακριβώς και έχει μεγάλη σημασία η δύναμη των προτάσεων. Τα κείμενά σας, δηλαδή τα οποία έχουν προτάσεις μέσα, έχουν ιδιαίτερη αξία. Για το λόγο αυτό ακριβώς και η εκπροσώπηση η δική σας δεν είναι εκπροσώπηση κάποιων συμμαθητών σας ούτως ώστε να έχετε και αποφασιστικό ρόλο μέσα στο πρόγραμμα αυτό.

Έτσι, λοιπόν, εσείς, εν δυνάμει, εκπροσωπείτε τους συμμαθητές σας. Ήθελα να σας τονίσω και με αφορμή την χθεσινή μας εμπειρία ότι, πριν προβείτε στη ψήφιση των

προτάσεων, θα πρέπει να μελετήσετε το Κείμενο της Σύνθεσης Κειμένων, που σας έχει διανεμηθεί. Έχει σημασία ότι, μέσα σε αυτό το κείμενο της Σύνθεσης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, δε βρίσκονται μόνο οι δικές σας θέσεις, αλλά βρίσκονται οι θέσεις των είκοσι τεσσάρων χιλιάδων και πλέον μαθητών που έλαβαν μέρος στο Πρόγραμμα. Για το κείμενο του κάθε μαθητή που έπιασε το μολύβι και έγραψε μια σκέψη και μια πρόταση έχει γίνει επεξεργασία, έχουν συνοψιστεί σ' αυτό το Κείμενο. Άρα, λοιπόν, εσείς πρέπει να ξέρετε ότι, μελετώντας αυτό το κείμενο και υποστηρίζοντας ή σχολιάζοντας αυτές τις θέσεις, εκφράζετε και την άποψη των χιλιάδων συμμαθητών σας.

Γι' αυτό, λοιπόν, σας παρακαλώ πάρα πολύ, πριν προχωρήσετε στην ψήφιση των θεμάτων της Επιτροπής, να έχετε μελετήσει αυτό το κείμενο, το οποίο θα πρέπει να το λάβετε σοβαρά υπόψη σας.

Αυτά έτσι σε γενικές γραμμές για να βοηθήσουμε λίγο στην κατεύθυνση του Εκπαιδευτικού αυτού Προγράμματος. Σας εύχομαι καλή δύναμη και καλή επιτυχία στις εργασίες σας.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Δεν ξέρω, αν η κυρία Πρόεδρος της Βουλής θα ήθελε να μας κάνει την τιμή και να απευθύνει ένα χαιρετισμό στους Έφηβους Βουλευτές.

**ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ (Πρόεδρος της Βουλής):** Σας ευχαριστώ. Θα ήθελα, όμως, να ακούσω, αν υπάρχουν και άλλους ομιλητές εκ μέρους των Εφήβων Βουλευτών.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Είμαστε στο στάδιο που έχουμε ολοκληρώσει την συζήτηση, πλην, όμως, επειδή έχουμε χρόνο ακόμη, αν υπάρχει κάποια ομιλήτρια ή κάποιος ομιλητής που θα ήθελε να προσθέσει κάτι, να υπογραμμίσει ή να επισημάνει θα είναι χαρά μας να το ακούσουμε.

**ΙΝΩ ΣΥΡΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης):** Θέλω να πω σε όλους τους Έφηβους Βουλευτές που βρίσκονται εδώ, αλλά και σε σας τους ενήλικες, ποτέ μη διστάσετε να κάνετε κάτι, ή να νιώσετε ανάξιοι ή ανίκανοι για ο,τιδήποτε. Μπορείτε να καταφέρετε τα πάντα και έχετε όλοι απίστευτες ικανότητες και δυνατότητες τις οποίες ούτε καν μπορείτε να φανταστείτε. Μην επιτρέψετε λοιπόν σε κανένα ποτέ να σας πει ότι δεν μπορείτε να κάνετε κάτι. Μπορείτε να κάνετε τα πάντα, αρκεί να το θέλετε και να το πιστεύετε πραγματικά!

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη

Τσαπνίδου έχει το λόγο.

**ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΠΝΙΔΟΥ (Β' Αθηνών):** Θα ήθελα να συμπληρώσω ότι από όσα άκουσα από όλους τους ομιλητές και τους συναδέλφους Έφηβους Βουλευτές δεν υπήρχε κατάκριση του έργου των Βουλευτών, των Υπουργών, αλλά υπήρχε μόνο κριτική. Πιστεύω δε ότι η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας σε ατομικό επίπεδο είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της προόδου σε συλλογικό!

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Το λόγο έχει ο Εισηγητής μας.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΣΩΛΟΣ (Εισηγητής – Νομός Μαγνησίας):** Θα ήθελα να προσθέσω και εγώ κάτι πάνω σε αυτό που ειπώθηκε από ένα συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή για τους πολιτικούς. Ήθελα να πω ότι δεν υπάρχει κανένα κλίμα εριστικότητας απέναντι στους πολιτικούς. Εμείς, απλώς, θέλουμε να αποποιηθούμε αυτή την παθητικότητα που υπάρχει από τους συνομήλικους μας και θέλουμε να τους συμπληρώσουμε τους πολιτικούς και όχι να τους κατακρίνουμε. Σε καμία περίπτωση. Έχουν το δικό τους έργο, προσπαθούν να κάνουν ό,τι μπορούν. Εμείς, απλώς, θέλουμε να συμπληρώσουμε κάτι που μπορεί να έχει ξεφύγει, δηλαδή είμαστε οι επόμενοι πολίτες, οι επόμενοι Βουλευτές, ίσως, και, απλώς, θέλουμε να δώσουμε το στίγμα ότι υπάρχουμε και θα προσπαθήσουμε για το καλύτερο!

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Υπάρχει κάποιος άλλος Έφηβος Βουλευτής που θα ήθελε να πάρει το λόγο; Ορίστε.

**ΟΛΥΜΠΙΑ ΣΙΔΕΡΗ (Νομός Φλώρινας):** Ήθελα να πω ότι η πολιτική πέρα από τη διπλωματία είναι και ένα λειτούργημα, ένα όραμα και γι' αυτό εσείς σας οραματιστές οφείλετε να κάνετε το καλύτερο και να προσπαθείτε συνεχώς. Γι' αυτό και μίλησα προηγουμένως για επαναστατικότητα. Όχι ότι κατακρίνουμε τα μέτρα σας, αλλά απλά και εσείς και εμείς με όση ενεργητικότητα διαθέτουμε και για όσο χρόνο μπορείτε να είστε στο προσκήνιο και να παράγετε έργο, οφείλετε να δώσετε τα μέγιστα.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Σας ευχαριστώ πολύ όλους και θα ήθελα στο σημείο αυτό να δώσω το λόγο στην κυρία Πρόεδρο της Βουλής.

**ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ (Πρόεδρος της Βουλής):** Ευχαριστώ πολύ για την ευκαιρία που μου δίνετε και πρέπει, κυρία Ράπτη, να ευχαριστήσω ιδιαίτερα για την υποδοχή που μου κάνατε και τους λόγους που μου απευθύνετε προσωπικά.

Θα αρχίσω, λοιπόν, από ό,τι είπατε εσείς και μετά θα περάσουμε στα όσα είπαν οι



συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές.

Οι γυναίκες –επειδή αρχίσατε από τα θέματα ισότητας- έχουμε κάνει πολλές κατακτήσεις και όπως είπατε υπάρχουν πολλές διακρίσεις, υψηλά αξιώματα, υπεύθυνες θέσεις, αλλά το θέμα δεν είναι να διακρίνονται μερικές γυναίκες και να καταλαμβάνουν αξιώματα. Αυτό είναι ένα πρώτο βήμα και ευτυχώς που στη χώρα μας πάμε καλά. Το ότι είμαστε σαράντα Βουλευτίνες, όπως είπατε, δεν είναι συντριπτικός αριθμός, αλλά είναι ο μεγαλύτερος που έχει σημειωθεί ποτέ, επομένως είναι μια θετική εξέλιξη. Εύχομαι και ελπίζω στις επικείμενες εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να έχουμε και εκεί πολλές γυναίκες να χειροκροτήσουμε, για να μπουν μέσα και σε αυτά τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Σημασία έχει όλες και όλοι όχι μόνο οι γυναίκες, αλλά όλοι άνδρες και γυναίκες να πιστέψουν ακριβώς στο τι σημαίνει ίση μεταχείριση, ίσες ευκαιρίες και εσείς που είστε η νέα γενιά και μεθαύριο θα είστε εκείνοι που θα πάρουν τα ηνία της πολιτείας, από τώρα να έχετε εμπεδώσει μέσα σας την αίσθηση της άμιλλας πάνω στην ίδια βάση, δηλαδή, χωρίς διακρίσεις και χωρίς μονομέρειες.

Νομίζω ότι έχουμε κάνει και σε αυτό το επίπεδο πολλές προόδους. Ήδη από την τελευταία αναθεώρηση του Συντάγματος περάσαμε ορισμένες διατάξεις πολύ σημαντικές. Ήδη έχουμε ενσωματώσει στο εσωτερικό δίκαιο Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και η τελευταία, άλλωστε, που ενσωματώσαμε αφορά το καινούργιο βήμα για εξάλειψη των διακρίσεων, γιατί τις τελευταίες δεκαετίες με αυτό ασχολούμαστε συνέχεια. Αυτές οι ενσωματώσεις Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν δημιουργήσει πολύ καλές προϋποθέσεις και για τα δυο φύλα εννοείται και όχι μόνο για τις γυναίκες. Μιλάμε, όμως, για τις γυναίκες, επειδή αυτό είναι το λεγόμενο υποεκπροσωπούμενο φύλο παντού, αλλά και στη «Βουλή των Εφήβων».

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Στη συγκεκριμένη Επιτροπή υπάρχουν μόνο έντεκα άρρενες.

**ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ (Πρόεδρος της Βουλής):** Σιγά-σιγά θα φτάσουμε, κυρία Ράπτη, να είμαστε ίσοι μέσα στη Βουλή, τουλάχιστον, ώστε να είναι και πιο ισορροπημένες οι θέσεις που διατυπώνονται.

Λέω, λοιπόν, ότι από την ηλικία σας, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, και από το επίπεδό σας πρέπει να ξεκινήσει και να εμπειδωθεί αυτή η αίσθηση της ίσης μεταχείρισης ανάλογα με

το τι προσφέρει ο καθένας, ποιες είναι οι ικανότητές του και ποιες είναι οι δυνατότητες που του παρέχει η πολιτεία.

Βέβαια η Επιτροπή σας πραγματεύεται όχι μόνο αυτό το θέμα της ισότητας, αλλά πολλά καίρια θέματα, τα οποία φαντάζομαι ότι θα σας έχουν απασχολήσει. Στο Β΄ Τμήμα της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, άκουσα πολλές συζητήσεις για ναρκωτικά, για ρατσισμό, για μεταχείριση των μεταναστών, για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Για να καταλήξω στο θέμα της πολιτικής και των πολιτικών όπου αναφερθήκατε όλοι και μας δώσατε πολύ ενισχυτικές προτροπές, πρέπει να σας πω ότι ειδικά σ' αυτά τα θέματα είναι αναγκαίο ένα μίνιμουμ κοινωνικής συναίνεσης. Στα μεγάλα θέματα της οργάνωσης του κράτους, της οικονομίας, της εξωτερικής πολιτικής, της παραγωγής και του εμπορίου οι πολιτικοί και τα κόμματα έχουμε διαφορετικές θέσεις. Αυτό είναι και το νόημα της πολιτικής κι εδώ, στη Βουλή, αυτό γίνεται. Υπάρχει η αντιπαράθεση που μπορεί και πρέπει να είναι και έντονη.

Ειδικά, όμως, στα κοινωνικά θέματα και στα θέματα παιδείας –που και αυτά κοινωνικά είναι- δεν πρέπει να μένουμε σ' αυτό το επίπεδο, δηλαδή και εσείς ως απλοί πολίτες που μπορεί να ανήκετε σε διάφορες κοινωνικές ομάδες και εμείς ως πολιτικοί που ανήκουμε στα κόμματά μας, πρέπει κάπου στο βάθος να εξασφαλίζουμε ένα χώρο συνεννόησης και κοινωνικής συναίνεσης, γιατί τα ναρκωτικά ή το πρόβλημα της επαφής και της συμβίωσης με άλλες εθνότητες και θρησκείες που έρχονται και εγκαθίστανται στην Ελλάδα δεν είναι κάτι που μπορεί να μας χωρίσει ιδεολογικά και σε άποψη κοινωνικών θεωριών. Εκεί μπορεί να έχουμε διαφορές που έχουν αντίκρισμα στην οικονομία ή έχουν αντίκρισμα στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής από άποψη χρηματοδοτήσεων, αλλά στο πώς θα αντιμετωπίσουμε τέτοια καυτά προβλήματα της κοινωνίας, πρέπει να υπάρχει ένα επίπεδο, ένας χώρος στον οποίο μπορούμε να συνεννοηθούμε.

Εγώ θα έλεγα, κυρία Ράππη, ότι αυτό είναι κάτι που μπορεί να βγει από τις Επιτροπές, από τη «Βουλή των Εφήβων» και ειδικά από την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και έρχομαι σε όσα έλεγε πριν το μέλος της Επιτροπής της «Βουλής των Εφήβων». Έρχομαι στην ανάγκη αυτή, η αίσθηση να καλλιεργηθεί από τη νέα ηλικία, από τη σχολική ηλικία που είστε εσείς.

Εμείς, ξέρετε, μεγαλώσαμε σε άλλες συνθήκες. Τα προβλήματα ήταν διαφορετικά.

Ίσως, δεν είχαν αυτή την οξύτητα και αυτή τη διάδοση που έχουν σήμερα. Ίσως, και να είχαν, αλλά δεν τα ξέραμε, γιατί δεν αποκαλύπτονταν. Φτάσαμε σε ένα επίπεδο άσκησης της πολιτικής που έχει και χαρακτηριστικά του παρελθόντος, τα οποία συνεχώς εξασθενούν και πιστεύω ότι εξαφανίζονται, όπως ο μικροκομματισμός ή οι πελατειακές σχέσεις. Έχω την αίσθηση ότι ιδιαίτερα στους νεότερους πολιτικούς αυτά δεν παίζουν πια σημαντικό ρόλο και αυτή είναι μία πολύ καλή εξέλιξη στο σύνολο. Επομένως, ευσταθεί η έκκληση που έκαναν οι τελευταίοι ομιλητές -όπου άκουσα να λένε «μην πετροβολάτε τους πολιτικούς»- και κυρίως μία ώθηση που έδωσαν σε μας τους πολιτικούς να προχωρούμε.

Με την πολιτική θα δώσουμε λύση στα προβλήματα. Βεβαίως, οι κοινωνικές οργανώσεις και οι επιμέρους πρωτοβουλίες είναι πάρα πολύ σημαντικές και συμβάλλουν στη διαμόρφωση αποκρυσταλλωμένων εκτιμήσεων και σκέψεων, αλλά στη δημοκρατία οι τελικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται στη Βουλή και στο επίπεδο της Κυβέρνησης. Δεν πρέπει να παρεμβαίνουν άλλες δυνάμεις και να υπαγορεύουν το στιδήποτε. Αυτές οι άλλες δυνάμεις - κοινωνικές, φανερές, κρυφές ή δεν ξέρω τι άλλο- έχουν τα συμφέροντά τους και ό,τι υπαγορεύουν πάντα έχει και ένα υπόβαθρο προσωπικού συμφέροντος.

Μην ανησυχείτε. Εμείς δεν ταραζόμαστε στο έργο μας από υπονομεύσεις που ξεκινούν από διάφορες πηγές και στρέφονται κατά της πολιτικής και των πολιτικών. Απλώς δυσχεραίνεται το έργο μας, αλλά όταν έχουμε τέτοια αποδοχή από τη νεολαία και ενίσχυση στο να προχωρήσουμε με τρόπο αντικειμενικό και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας χωρίς υπόβαθρα και υποβολείς, αισθανόμαστε περισσότερο ενισχυμένοι.

Σ' αυτό αποβλέπει πράγματι η «Βουλή των Εφήβων», όπως ακούσατε. Ό,τι διατυπωθεί εδώ, ό,τι καταγραφεί θα μας βοηθήσει πάρα πολύ, γιατί θα γίνει κτήμα και των συναδέλφων, αλλά πιο μεγάλη σημασία έχει το ότι εσείς μεταξύ σας αναπτύσσετε ένα πνεύμα συνεννόησης, το οποίο είναι το άλφα και το ωμέγα για την πρόοδο, ιδίως, στα κοινωνικά ζητήματα.

Έφηβοι Βουλευτές, η κυρία Σουλβάνα Ράπτη είναι διακεκριμένη δημοσιογράφος, ειδική στα θέματα της εκπαίδευσης και πολύ μαχητική και ανήκει στον αντιπολιτευτικό χώρο. Πρέπει δε όλοι να σας ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα, που δεχθήκατε να προεδρεύσετε σ' αυτήν την Επιτροπή. Και από την πείρα, που έχετε από τα Μ.Μ.Ε., θα έχετε την ίδια αίσθηση με μένα ότι γίνεται εδώ μία καλή συνεργασία και πρέπει να ευχαριστήσουμε και τα παιδιά που

συμμετέχουν, αλλά και για τη ζωντάνια τους και για το ότι μιλάνε και τους ακούμε και καταλαβαίνουμε ακόμα πιο πολύ, τι ακριβώς γίνεται.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ και πάλι εύχομαι καλή συνέχεια στο πρόγραμμά μας που θα ολοκληρωθεί αύριο.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να ευχαριστήσω και εκ μέρους σας την κυρία Μπενάκη. Θα ήθελα να της πω ότι πραγματικά στις ώρες που είμαστε εδώ τα παιδιά -και λέω «τα παιδιά», γιατί τα νιώθω «ζεστά», τα νιώθω πάρα πολύ οικεία- μας έδωσαν μαθήματα. Κατ' αρχήν μας έδωσαν μαθήματα συζήτησης.

Εσείς, κυρία Πρόεδρε, έχετε ταλαιπωρηθεί αρκετά στην Έδρα με το να μας λέτε συνεχώς να τελειώνουμε εγκαίρως, μέσα στο χρόνο. Πρέπει να σας πω ότι δεν χρειάστηκε ούτε μία φορά να εγκαλέσω έναν ομιλητή ή μία ομιλήτρια για παράβαση χρόνου. Αντιθέτως, είχαν διατυπωμένες τόσο σωστά και περιεκτικά τις θέσεις τους που δεν χρειάζονταν ούτε το τρίλεπτο. Πήρα μάθημα, το ομολογώ. Το λέω τώρα που να είναι παρούσα η κ. Μπενάκη, ώστε από Έδρας να μας το θυμίζει συχνά-πυκνά.

**ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ (Πρόεδρος της «Βουλής των Ελλήνων»):** Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, καλή συνέχεια.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Πραγματικά ήταν μία εξαιρετική συνεδρίαση. Πραγματικά η τήρηση του χρόνου και η έκφραση των απόψεών σας μέσα σ' αυτό το χρόνο ήταν για μένα προσωπικά μάθημα, το οποίο θα μεταδώσω και θα μεταφέρω σ' όλους τους συναδέλφους μου.

Πρέπει να σας πω ότι καθημερινά στις συνεδριάσεις της Βουλής θα το έχετε δει, αν τυχόν ποτέ έχετε παρακολουθήσει το κανάλι της Βουλής, αν δεν το έχετε παρακολουθήσει, σας το λέω εγώ τώρα, και για το δευτερόλεπτο δίνεται μάχη.

Μερικές φορές δίνεται μάχη όχι μόνο με την Πρόεδρο ή με τον Προεδρεύοντα Αντιπρόεδρο της Βουλής, αλλά και μεταξύ μας, διότι, όταν οριστεί χρόνος λήξης της συνεδρίασης –αυτό που σας είπα στην αρχή- κάθε δευτερόλεπτο που παίρνει περισσότερο κάθε ομιλητής αυτό στερείται από τον επόμενο. Άρα, πραγματικά, πέραν του περιεχομένου της συζήτησης και επί της διαδικασίας μας βοηθάτε να γίνουμε σοφότεροι και σοφότερες.

Δεν μου επιτρέπεται, εκ του Κανονισμού, να σχολιάσω απόψεις, ωστόσο, σημειώνω

αυτό και κλείνω. Ήταν μια παραδειγματική συνεδρίαση. Μια συνεδρίαση που είχε όλες τις απόψεις, μια συνεδρίαση που είχε λόγο, αντίλογο μέσα σε πλαίσια πολιτισμένα, κάτι που είναι εξαιρετικά ελπιδοφόρο.

Είπε κάτι η κυρία Πρόεδρος προηγουμένως, ότι δηλαδή εμείς μεγαλώσαμε μέσα σε ένα άλλο πολιτισμικό, κοινωνικό, πολιτικό περιβάλλον. Κάποια πράγματα που δεν υπήρχαν τότε, κάποιες καταστάσεις που δεν είχαν δημιουργηθεί, υπάρχουν σήμερα.

Εγώ θα σας έλεγα και το εξής. Τα χρόνια εκείνα δεν υπήρχαν τηλεοράσεις. Δεν υπήρχαν ραδιόφωνα και όλα αυτά συντελούσαν στο να μη γνωρίζουμε πράγματα, που εσείς μπορείτε να μαθαίνετε δευτερόλεπτα, αφότου έχουν συμβεί.

Αυτό είναι πρόοδος, είναι ωφέλεια, αλλά κάθε πράγμα που μας πάει μπροστά, εκτός από ωφέλειες, δημιουργεί και κάποιες καταστάσεις στις οποίες πρέπει να αμυνόμαστε, τις οποίες πρέπει να περνάμε μέσα από την κρίση μας και –δόξα τω Θεώ- αποδείξατε ότι κρίση και κριτική ικανότητα έχετε όλοι και όλες και μάλιστα εξαιρετική.

Πραγματικά χαίρομαι που ήμουν Πρόεδρος σ' αυτήν την Επιτροπή. Σας ευχαριστώ για όλα όσα μου δώσατε σ' αυτή τη συνεδρίαση.

Θα περάσουμε σ' ένα διάλειμμα και αμέσως μετά θα αρχίσει διαδικασία των ψηφοφοριών. Επίσης, θα πρέπει να γίνει κλήρωση ανάμεσα στους ομιλητές και τις ομιλήτριες που θα ήθελαν είναι ομιλητές ή ομιλήτριες στην αυριανή Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων».

**ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΠΝΙΔΟΥ (Β' Αθηνών):** Κυρία Πρόεδρε, οι ομιλητές στην Ολομέλεια θα πρέπει να έχουν μιλήσει εδώ;

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Όχι απαραίτητα. Η ομιλία εδώ δεν είναι προϋπόθεση για να εκδηλώσει κάποιος ενδιαφέρον να είναι ομιλητής και στην Ολομέλεια.

Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 30'.

#### ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, ελπίζω να είχατε ένα ευχάριστο διάλειμμα.

Περνάμε τώρα στην επόμενη φάση της συνεδρίασής μας που είναι οι ψηφοφορίες για τη Σύνθεση Κειμένων και στο τέλος η κλήρωση για την επιλογή των ομιλητών για την αυριανή συνεδρίαση της Ολομέλειας.

Κατ' αρχήν, θα πρέπει να ψηφίσουμε επί της αρχής της Σύνθεσης Κειμένων της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων. Την έχετε διαβάσει απ' ό,τι ξέρω.

Ερωτώνται οι Έφηβοι Βουλευτές: Γίνεται δεκτή η Σύνθεση Κειμένων της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων επί της αρχής;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτή, δεκτή.

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Συνεπώς, η Σύνθεση Κειμένων της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων έγινε δεκτή επί της αρχής ομοφώνως.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση κάθε κεφαλαίου ξεχωριστά.

Στη συνέχεια, η ψηφοφορία έγινε με ανάταση του χεριού, μετά από σχετική ερώτηση και τα θέματα: «Δημογραφικό Πρόβλημα, Ρατσισμός, Υγεία-Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγεία, Κάπνισμα – Αλκοόλ, Άστεγοι, Εργασία – Ανεργία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές – Τροχαία Ατυχήματα και Σκέψεις – Προβληματισμοί Εφήβων» έγιναν δεκτά, κατά πλειοψηφία, καθώς και οι προτάσεις τους. Επίσης, τα θέματα : «Οικογένεια, Διαπροσωπικές Σχέσεις, Ευθανασία και Κλωνοποίηση απερρίφθησαν, κατά πλειοψηφία, καθώς και οι προτάσεις τους.

Ακολούθως, έγινε δεκτή η Σύνθεση Κειμένων και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Τέλος, έγινε η διαδικασία της κλήρωσης Κληρώθηκαν: Σιάκης Θεόδωρος (Α΄ Θεσσαλονίκης) και Χαβαράνης Γεώργιος (Β΄ Αθηνών).

**ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής):** Εύχομαι κάθε επιτυχία και στους δύο ομιλητές στην αυριανή συνεδρίαση, όπως και στον Εισηγητή. Επισημαίνω ότι είναι μία διαδικασία όμορφη. Θα χρησιμοποιήσω αυτόν τον όρο. Να μην αγχωθούν και να έχουν στο μυαλό τους ότι, όταν λες πάντα αυτό που σκέφτεσαι με δικά σου λόγια, μπορείς να το εκφράσεις πολύ καλύτερα. Και βέβαια, να θυμούνται το χρόνο, ώστε να μην αγχωθούν και να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους, εκπροσωπώντας αυτή εδώ την Επιτροπή, όσο καλύτερα μπορούν.

Εύχομαι κάθε επιτυχία σε όλες και σε όλους. Σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας στην

Επιτροπή. Σας ευχαριστώ για τους προβληματισμούς σας, τις σκέψεις, τις επισημάνσεις και τις έμμεσες υποδείξεις σας. Εύχομαι ευτυχία στη ζωή σας και να κάνετε τα όνειρά σας πραγματικότητα. Γι' αυτό μπορείτε να παλέψετε εσείς μόνο. Αν έχετε δύναμη και αυτοπεποίθηση θα τα καταφέρετε. Δεν υπάρχει διαφορετική περίπτωση.

Και για να χρησιμοποιήσω και τη μαγική λέξη που χρησιμοποίησε η Ινώ Σύρου και αφιέρωσε όλη την ομιλία της σ' αυτήν, θα πω «αισιοδοξία».

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 11.50' λύθηκε η συνεδρίαση.

**Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

**ΣΥΛΒΑΝΑ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΑΠΤΗ**

**ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ**

## **ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ**

**ΙΑ΄ ΣΥΝΟΔΟΣ 2005 - 2006**

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Γ΄ Τμήμα)**

### **ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΕΚΘΕΣΗ**

Της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων (Γ΄ Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων» στα θέματα «Δημογραφικό Πρόβλημα, Ρατσισμός, Υγεία – Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγεία, Κάπνισμα – Αλκοόλ, Άστεγοι, Εργασία – Ανεργία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές – Τροχαία Ατυχήματα, Σκέψεις – Προβληματισμοί Εφήβων, Ευθανασία, Κλωνοποίηση», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΑ΄ Σύνοδος 2005 – 2006

#### **Προς την Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων»**

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Γ΄ Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων» συνήλθε στις 3 Σεπτεμβρίου 2006, σε συνεδρίαση, υπό την προεδρία της Βουλευτού Α΄ Αθηνών, κυρίας Αναστασίας – Συλβάνας Ράπτη, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Γ΄ Τμήμα) της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Παπακωνσταντίνου Βασίλης (Β΄ Θεσσαλονίκης), Παπαλουκά Ευτυχία (Β΄ Αθηνών), Παρασχιάκος Απόστολος (Νομός Καβάλας), Πασσιά



Μαρία (Βέλγιο), Πετρίδη Ελευθερία (Νομός Ηρακλείου), Πλατσά Αργυρώ (Νομός Πιερίας), Πολυταρίδη Βαλασία (Νομός Δωδεκανήσου), Ράκας Ξένος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Σαββόπουλος Χαράλαμπος (Β΄ Αθηνών), Σαντουλέσκου Μιρούνα (Ρουμανία), Σιάκης Θεόδωρος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Σιδέρη Ολυμπία (Νομός Φλώρινας), Σιούτη Ιωάννα-Έφη (Νομός Κερκύρας), Σταντσιδής Παναγιώτης (Νομός Έβρου), Σύλη Μαρία (Νομός Θεσπρωτίας), Σύρου Ινώ (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τόγια Γεωργία (Αυστραλία), Τοπογλίδης Γεώργιος (Γερμανία), Τροκάνα Αγγελική-Ιωάννα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τσαμπάς Λάμπρος (Η.Π.Α.), Τσαπνίδου Ελένη (Β΄ Αθηνών), Τσικουδάκη Καλλιόπη (Β΄ Πειραιώς), Τσώλος Αντώνης (Νομός Μαγνησίας), Φιερού Αθηνά (Κύπρος), Φραγκοπούλου Κωνσταντίνα (Νομός Ημαθίας), Φρογάκη Μαρία (Νομός Ηρακλείου), Φυσαράκη Αριστέα (Νομός Ηρακλείου), Χαβαράνης Γιώργος (Β΄ Αθηνών), Χαλικιόπουλος Αλέξανδρος (Β΄ Αθηνών), Χαλμούκου Κωνσταντίνα (Νομός Αχαΐας), Χατζηδάκη Χριστίνα (Α΄ Αθηνών), Χατζοπούλου Στυλιανή (Α΄ Πειραιώς), Χιώτη Παρασκευή (Επικρατείας), Χοβαρθά Αικατερίνη (Β΄ Αθηνών) και Χριστοδούλου Μαρία (Κύπρος).

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης το λόγο έλαβαν ο Εισηγητής - Έφηβος Βουλευτής Τσώλος Αντώνης και οι Έφηβοι Βουλευτές: Παπακωνσταντίνου Βασίλης, Παπαλουκά Ευτυχία, Πετρίδη Ελευθερία, Πλατσά Αργυρώ, Πολυταρίδη Βαλασία, Σιάκης Θεόδωρος, Σιδέρη Ολυμπία, Σταντσιδής Παναγιώτης, Σύρου Ινώ, Τοπογλίδης Γεώργιος, Τσαπνίδου Ελένη, Φυσαράκη Αριστέα, Χαβαράνης Γιώργος, Χαλικιόπουλος Αλέξανδρος, Χαλμούκου Κωνσταντίνα, Χατζηδάκη Χριστίνα, Χοβαρθά Αικατερίνη και Χριστοδούλου Μαρία.

**Ο Εισηγητής Έφηβος Βουλευτής Τσώλος Αντώνης (Ν. Μαγνησίας)** είπε τα εξής:

«Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω το Ίδρυμα της «Βουλής των Ελλήνων» για την ευκαιρία που μου δίνεται να εκφράσω τις απόψεις μου, να επηρεάσω και να επηρεαστώ από νέους, που πασχίζουν με τα βάρη από τα σημερινά δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας.

Παρατηρώντας την προβληματική κατάσταση που υπάρχει στο υγειονομικό σύστημα της χώρας μας, αποφάσισα να μεταφέρω αυτό το κλίμα διάλυσης σε σας, καθώς γνωρίζω το ζήλο και τη θέλησή σας για ενεργοποίηση και αλλαγή της σημερινής τραυματισμένης κοινωνίας.

Κοινό τόπο αποτελεί, πλέον, πως το Εθνικό Σύστημα Υγείας νοσεί. Αυτή η κακή φήμη υπάρχει, δυστυχώς, και στο εξωτερικό. Άραγε, αυτή είναι η εικόνα που θέλουμε να παρουσιάσει η Ελλάδα; Σίγουρα όχι!

Ας δούμε, όμως, σιγά–σιγά πού ακριβώς υστερεί το σύστημά μας. Κυρίαρχο πρόβλημα αποτελεί η έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού.

Όλο και λιγότεροι είναι αυτοί που ξαναγυρίζουν στον αρχικό τόπο κατοικίας τους για να δουλέψουν. Το αποτέλεσμα είναι η τεράστια συσσώρευση εργατικού δυναμικού στο «κλεινόν άστυ» και συγχρόνως η ισχνή παρουσία προσωπικού στην περιφέρεια. Αυτό, δυστυχώς, παρατηρείται σε μεγάλη κλίμακα και στα νοσοκομεία, όπου κάποιες φορές χάνονται ζωές, λόγω έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού.

Σοβαρή έλλειψη, όμως, παρατηρείται και στην υλικοτεχνική υποδομή, όπως κρεβάτια, ασθενοφόρα, ιατρικά μηχανήματα και εργαλεία. Δεν είναι δυνατόν στην Ελλάδα του 2006 ζωές να θυσιάζονται στο βωμό της προχειρότητας και της παθητικότητας. Γιατί γινόμαστε παθητικοί, όταν βλέπουμε τις τεράστιες ελλείψεις και δε διαμαρτυρόμαστε;

Ο εξευτελισμός της δημόσιας υγείας φτάνει στο ζενίθ του στα πανέμορφα νησιά μας, όπου η υγειονομική περίθαλψη κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών φαντάζει άπιαστο όνειρο. Νοσοκομεία δεν υπάρχουν και οι γιατροί είναι ελάχιστοι. Πρέπει, δηλαδή, να αφήσουμε τους κατοίκους των νησιών μας στο έλεός τους; Για πόσο ακόμα οι κακές καιρικές συνθήκες θα αποτελούν τροχοπέδη στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψή τους;

Το πιο νοσηρό σημείο του υγειονομικού συστήματος είναι η εμπορευματοποίηση της υγείας. Οι περισσότεροι Έλληνες πολίτες και ειδικά οι ηλικιωμένοι θεωρούν την ιατρική περίθαλψη πολυτελές κοινωνικό αγαθό. Γιατί, όμως; Μήπως φταίνε τα περιβόητα φακελάκια; Μήπως οι τσουχτερές τιμές των φαρμάκων; Μήπως όλοι αυτοί που υπονομεύουν τη δημόσια υγεία και θησαυρίζουν; Το φακελάκι έχει γίνει πλέον νόμιμο και η δημόσια υγεία ιδιωτική. Αρκετοί γιατροί προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους αντί μεγάλης αμοιβής. Φυσικά δεν έχουν όλοι την ίδια νοοτροπία. Ευτυχώς, υπάρχουν και κάποιοι αξιόλογοι φιλάνθρωποι γιατροί.

Η πολιτεία τι κάνει για όλα αυτά; Δυστυχώς ελάχιστα πράγματα. Ο ρόλος της παραγκωνίζεται και οι επιτήδριοι θησαυρίζουν ανενόχλητοι. Φυσικά όσοι έχουν χρήματα είναι τυχεροί, γιατί μπορούν να νοσηλευτούν σε ιδιωτικές κλινικές ή στο εξωτερικό.

Πρέπει να ληφθούν σημαντικά μέτρα για την ανεξέλεγκτη κερδοφορία των ιατρών. Αυτή η κατάσταση πρέπει να κατασταλεί. Οι κυρώσεις για περιπτώσεις με φακελάκια πρέπει να είναι μεγάλες. Η περίθαλψη είναι δωρεάν και έτσι οφείλει να παραμείνει.

Το υγειονομικό σύστημα πλήττεται, όμως και από τους πολίτες. Η χώρα μας βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις αριθμού μεταμοσχεύσεων, όχι επειδή δεν υπάρχουν ειδικευμένοι γιατροί, αλλά γιατί ελάχιστοι γίνονται δωρητές οργάνων. Οφείλουμε, λοιπόν, να αποποιηθούμε αυτό το κλίμα απάθειας και να ενωθούμε για τη βελτίωση των συνθηκών που επικρατούν στα νοσοκομεία. Η πρόσληψη νοσηλευτικού προσωπικού πρέπει να βρίσκεται στα άμεσα σχέδια της Κυβέρνησης για την πρόληψη αρκετών δύσκολων καταστάσεων. Εκτός από την πρόσληψη νέου δυναμικού, συχνός πρέπει να είναι και ο έλεγχός τους, καθώς έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Η πολιτεία οφείλει να περιορίσει τις τεράστιες πολεμικές της δαπάνες, έτσι ώστε να κατατεθούν πιο πολλά χρήματα για τη βελτίωση του συστήματος υγείας. Πρέπει κάθε αστικό κέντρο να έχει το δικό του σύγχρονο και προπαντός πλήρως εξοπλισμένο νοσοκομείο με αρκετά ασθενοφόρα, μηχανήματα, κλίνες και ενεργή εντατική μονάδα. Οι τιμές των φαρμάκων οφείλουν να μειωθούν, οι έλεγχοι πρέπει να είναι συχνοί και οι παραβάτες που θησαυρίζουν να συλλαμβάνονται.

Φυσικά, πρέπει να ενισχυθεί ο θεσμός της υγείας και στην περιφέρεια και να αυξηθεί ο αριθμός των ιατρών, καθώς είναι δύσκολη και επικίνδυνη η συνεχής μεταφορά εδών, στην Αθήνα. Ιατρεία, όμως, θα πρέπει να γίνουν και σε σχολεία, αθλητικά κέντρα και παραλίες.

Εν κατακλείδι, απαιτείται κοινωνική προστασία και μέριμνα, προβολή από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, δημιουργία περισσότερων και πιο ανθρώπινων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, όπως και διαπαιδαγώγηση του λαού και ιδίως των μαθητών στα σχολεία, γιατί αναμφισβήτητα η υγεία του λαού είναι το θεμέλιο, στο οποίο οικοδομείται η ευτυχία και η δύναμη ενός κράτους.»

Επίσης, οι ομιλητές Έφηβοι Βουλευτές διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Στη συνέχεια, η Σύνθεση Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και προτάσεις, καθώς και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα:

Τα θέματα «Δημογραφικό Πρόβλημα, Ρατσισμός, Υγεία – Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Σωματική και Ψυχική Υγεία,

Κάπνισμα – Αλκοόλ, Άστεγοι, Εργασία – Ανεργία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές – Τροχαία Ατυχήματα, Σκέψεις – Προβληματισμοί Εφήβων» έγιναν δεκτά, κατά πλειοψηφία.

Τα θέματα «Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Ευθανασία, Κλωνοποίηση» απορρίφθηκαν, κατά πλειοψηφία.

## ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», κατά την εξέταση των θεμάτων «Δημογραφικό Πρόβλημα, Ρατσισμός, Υγεία – Νοσοκομεία, Κοινωνική Πρόνοια – Ασφάλιση, Βία και Εγκληματικότητα, Ναρκωτικά, Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Σωματική και Ψυχική Υγεία, Κάπνισμα – Αλκοόλ, Άστεγοι, Εργασία – Ανεργία, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Μεταφορές – Τροχαία Ατυχήματα, Σκέψεις – Προβληματισμοί Εφήβων, Ευθανασία, Κλωνοποίηση», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΑ΄ Σύνοδος 2005 – 2006, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις του Εισηγητή Τσώλου Αντώνη, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και προτάσεις, καθώς και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία και εισηγείται την ψήφισή της από την Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων», όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή, με τη διαγραφή των θεμάτων «Οικογένεια – Διαπροσωπικές Σχέσεις, Ευθανασία, Κλωνοποίηση».

Αθήνα, 3 Σεπτεμβρίου 2006

**Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Γ΄ Τμήμα)**

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ – ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ  
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ**